

DARBININKAS

XLI NR. 88

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY GRUODIS - DEC. 14, 1956 M.

Administracija GLenmore 2-6916
Redakcija GLenmore 9-7281

10 CENTŲ

Skundžias neramumais Lietuvoje

KELIA GALVAS IR IDEALIZUOJA BURŽUAZINIUS LAIKUS — SKUNDĖS SNIĘKUS

UP agentūra gruodžio 11 paskelbė apie neramumus Lietuvoje. Apie juos kalbėjo Lietuvos kom. partijos pirmasis sekretorius A. Sniečkus vyriausioje taryboje. Jo kalba buvo paskelbta "Sovietskaja Litva".

VENGRIJOS GINKLUOTAS SUKILIMAS PADRĄSINO MŪSŲ RESPUBLIKOJE,

— reakcionierius, buvusių buržuazinių partijų likučius, darbininkų klasės priešus. Buržuazinis nacionalistinis elementas ir jų pakalikai pradėjo kelti savo galvas...

Kai kurie jų užsimaskavę tariama demokratija. Kiti atvirai mėgina smežinti Lietuvos kom. partijos ir vyriausybės politiką ir skleisti ja nepasitikimą".

Suminėjo Sniečkus studentus, kad jie esą labiausiai pa-

naudojami liaudies priešų.

Puolė mokytojus, kad jie nekovoja aktyviai su nesveikais reiškiniais jaunimo tarpe.

Puolė kultūrinės ir mokslo srities vadovaujančius asmenis, kad jie skleidžia nesveikas svetimias nuotaikas, nieko bendra neturinčias su marksizmu. Tokios "reakcionierių" pastangos — sakė Sniečkus — esančios tuščios. "Tačiau mes negalime likti pasyvūs tuo metu, kada tam tikri gaivalai iškraipo tikrovę ir idealizuoja buržuazinius laikus, tuo būdu apnuodijami jaunimą klaidingom pažiurom".

VAKARUOSE PRANESIMAS SUSILAUKĖ GYVO ATGARSIO

Londonė aiškinama, kad Sniečkaus kalba esąs pirmas oficialus sovietinių vadų pripažinimas, jog Lietuvoje ir Sovietų Sąjungos viduje vyksta neramumai panašios rūšies kaip Vengrijoje. Tačiau nesą jokių ženklų, kad tai būtų atviras sukilimas Vengrijos ar Lenkijos pavyzdžiu.

Londonė stebėtojai taip pat kreipia dėmesį, kad Maskva vartoja tuos pačius terminus, puldama Vengrijos antikomunistinį elementą — "nacionalistinis elementas", "klasės priešai".

NY Times specialus pranešimas iš Maskvos, kur Soviet-skaja Litva pirmiausia pasiekė, aiškina: Lietuvos komunistų partijos lyderis pripažįsta, kad tas elementas, kuris pakėlė sukilimo vėliavą Vengrijoje, dabar aktyvus Baltijos valstybėje.

KAIP JĮ VERTINTI REIKTŲ

Nėra abejonės, kad sukilimas Vengrijoje sekamas Lietuvoje su didžiausiu dėmesiu, nes Lietuvoje yra tas pats laisvės troškimas, o vergija didesnė. Tačiau šiuo tarpu nėra pagrindo galvoti apie sukilimo reiškinį Lietuvoje. Sniečkaus kalba reiškia Maskvos nepasitenkinimą lietuvių noru bent kultūrinėje srityje turėti daugiau laisvės. Maskva stengiasi diskriminuoti Lietuvoje lietuvių tautinį elementą ir infiltruoti rusišką; vadovėliai tik vertimai iš rusų kalbos, istaigose rusai brukami lietuvių vietoje, tarnybam ir butam rusai gauna pirmenybę. Po Stalino mirties lietuviams galėjo šiek tiek daugiau išleisti bent lietuviškų veikalų. Tai buvo jų tautinis ir kultūrinis laimėjimas. Už tat Maskvos pakalimas Sniečkus dabar ir sukilo pirmiausia prieš kultūrininkus, mokslininkus, mokytojus, studentus.

VENGRŲ DELEGACIJA protestuodama išeina iš Jungtinių Tautų visumos posėdžio.

JT PASMERKĖ SOVIETŲ SAJUNGĄ DĖL VENGRIJOS

Jungtinės Tautos gruodžio 12 priėmė rezoliuciją, kuria pasmerkia Sovietų Sąjungą už Jungtinių Tautų chartos laužymą, atimant Vengrijai laisvę ir nepriklausomybę. Rezoliucija taip pat reikalauja, kad Sovietai pasitrauktų iš Vengrijos. Rezoliucija buvo priimta 55 balsais prieš sovietinius 8 Susilaikė Jugoslavija, Suomija ir 11 Azijos Afrikos valstybių.

Kelias dienas prieš šios rezoliucijos priėmimą ėjo kova dėl rezoliucijos aštrumo ar švelnumo. Indija su Azijos bei Afrikos daugeliu valstybių no-

rėjo įpiršti švelnesnę — tik apgailestauti Sovietų smurtą ir siusti gen. sekretorių į Maskvą tartis su Sovietais.

Kubos atstovas narsusis Portuondo pareiškė, kad jis po kelių dienų pamatys, ar jis siūlys pašalinti iš šios sesijos Sovietų atstovą ar ne. Vengrijos jau pats pabėgo.

Pabėgo...

Vengrijos komunistinis atstovas Jungt. Tautose Imre Horvath gruodžio 11 išėjo iš posėdžio. Pareiškė, kad sesijoje nedalyvaus, iki Vengrijos

klasimas bus svarstomas ne pagal JT chartos dvasią.

Tokius tuščius žodžius sugalvojo jam sovietiniai bosai, kad galėtų sugrįžti, kada norės. O pasitraukdamas iš posėdžio, Horvathas norėjo aplenkti J. Tautas, kad jo neišmestų, nes Kubos atstovas grasino tokią rezoliuciją siūlysiąs.

I vengro išėjimą niekas ir dėmesio nekreipė. Tik Lodge jr. pasakė: "Džiaugiuosi, bus vienu komunistų agentu mažiau. Kad taip ir kiti satelitai padarytų, mažiau būtų sugaišta laiko".

Lenkijos darbininkai prieš sovietus

Lenkijoje neramumai taip pat vyksta. Gruodžio 10 Stetine 2000 jaunimo ir darbininkų demonstracija puolė kalėjimą, policiją ir išdaužė Sovietų konsulato langus ir, įsibrovę į vidų sudaužė baldus, šaukdami ilgiausių metų Gomulkai. Varšuvos radijas paskelbė, kad tai buvusios "girtų huliganų" gaujos. Tačiau pripažino, kad policija nepajėgė su jais susidoroti, ir reikėjo siusti kariuomenę.

Stetinas yra prie Baltijos

FRONTAS PRIEŠ TITĄ

Čekoslovakijos kompartija pereitos savaitės trečiadienį ketvirtadienio posėdyje pasmerkė Jugoslavijos diktatorių Titą už tai, kad jis kišasi į kitų kraštų kom. partijų vidaus reikalus ir "kenkia tarpautiniam komunistų judėjimui."

Albanijos min. pirmininkas Titą vadino "išdaviku imperialistų rankose" ir koliojo kaip niekad anksčiau.

Bulgarijos kom. partija taip pat pasisakė už ištikimybę Maskvai, prieš Titą.

TITAS GINASI KALĖJIMO SIENOM

Milovan Djilas, buvęs komunistas ir Jugoslavijos viceprezidentas, gruodžio 12 nu-teistas trejais metais kalėjimo už straipsnį, kuris buvo paskelbtas užsienio spaudoje ir kuriame jis kritikavo Jugoslavijos režimą.

jūros, 220,000 gyventojų, 80 mylių nuo Berlyno.

Visai panašūs įvykiai buvo Bydgoszce.

Poznanės darbininkai priėmė rezoliucijas, kad Sovietų kariuomenė pasitrauktų, turi ją pakeisti Varšuvos pakto ar Jungtinių Tautų kariuomenė. Darbininkų ir studentų surengta demonstracija pareiškė simpatijas Vengrijos darbininkam. Grasinio streikuoti, jei Varšuvos vyriausybė nevykdys jų rezoliucijos, kurią jie persiuntė ir Jungtinių Tautų gen. sekretoriui.

ISLANDIJA APSIGALVOJO

Socialistų - komunistų Islandijos parlamente dauguma pareikalavo, kad Amerika iš Islandijos atsiimtų savo kariuomenes ir bazes. Vengrijos įvykių betgi įgaidinta, Islandija perreikšt ketvirtadienį savo reikalavimą atšaukė.

Islandijoje stovi 4000 Amerikos karių su aviacijos baze.

DINGO LĖKTUVAS SU 62 KELEIVIAIS

Kanados lėktuvas su 62 žmonėm gruodžio 10 naktį didelėje audroje dingo Britų Kolumbijoje.

Už žurnalisto Riesselio apakimą actu nuteisti trys kaltininkai gruodžio 7. Didžiausia bausmė buvo paskirta 5 metai ir 10,000 dol.

Japonija gruodžio 12 Saugumo Taryboje nutarta priimti į Jungtines Tautas. Orutinė Mongolija atmeta.

VENGRŲ BEGLE raminama Kalifornijos gubernatoriaus G. Knight žmonos.

Maskva skundžias svetimom įtakom

Maskvos laikraščiai "Pravda" ir "Izvestija" atkreipė dėmesį į spauda, literatūrą ir meną, kaltina, kad juose reiškiniai nuotaika, netinkamų komunistui. Esą komunistų leidžiamose spaudoje pasirodė visokių meno, literatūros, mokslo raštų, kurių "autorai yra pakliuvę į komunistų svetimias įtakas". Jie kenkia jaunimui. Daugelis studentų suklaidinti. Jiems nepakankamai išaiškinama partijos doktrina.

Spauda reikalauja didesnės drausmės menininkam, rašytojam, studentam, kad jie laikytųsi partijos ir marksizmo-leninizmo.

Sitas aliarmas rodo, kad komunistinė propaganda nepajėgia paversti žmogaus minties net ir Sovietuose. Iš kitos pu-

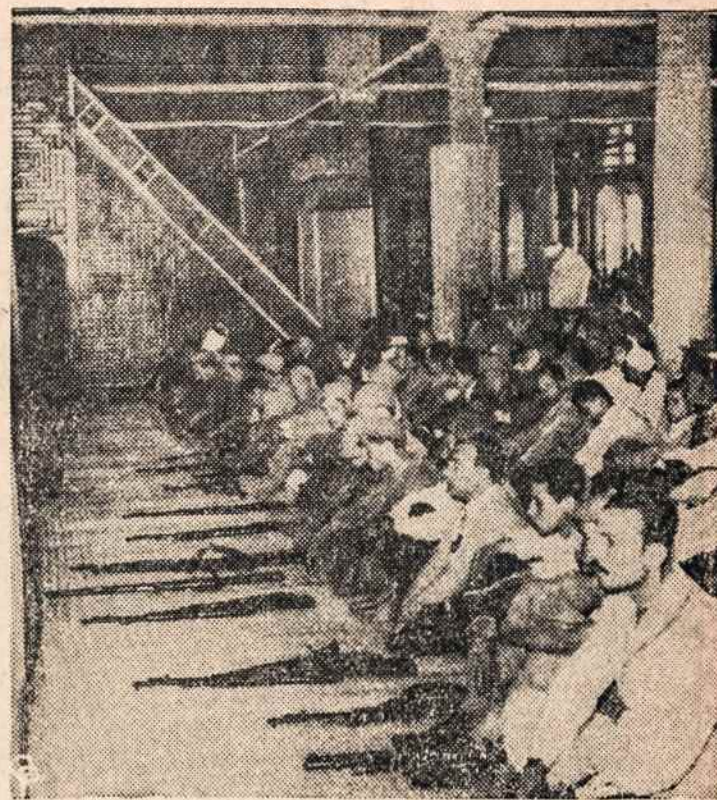
sės rodo sovietinių vadų pasiryžimą ieškoti naujo apinasrių rašytojam, menininkam, studentam. Ar tik ne tam reikalui kultūros reikalų kontrolė atiduota į Molotovo rankas?

IS LIETUVOS PRANESA,

kad yra vilties, jog bus leistas katalikam mėnesinis laikraštis. Jis turėtų pasirodyti Vilniuje tuoj po Naujų metų. Rūpinasi tuo reikalui prel. Antanas Simaitis, buvęs Telsių kun. seminarijos profesorius.

Gal tai yra mažas atgarsis tos pačios krypties kaip Lenkijoje, kur katalikam pažadėti trys laikraščiai.

Caristinis spaudo draudimas truko Lietuvoje 40 metų. Ar komunistinis draudimas truks tik 16?

EGIPTIEČIAI meldžiasi, o pašni eis muštis, nors anglų ir prancūzų daliniai iš Sueso pasitraukė.

Egipte jau veikia pogrindis

Port Saide egiptiečių pogrindis pagrobė ir nužudė vieną anglų karininką. Tai buvo kerštas už suimtus egiptiečius. Anglai skelbia, kad Port Saide gali būti keli tūkstančiai egiptiečių karių, kurie, anglam miestą užimant, pasidėjo uniformas ir perėjo į pogrindinį veikimą.

Gruodžio 10 rytą Port Saide anglų sargybiniai buvo apmėtyti rankinėm granatom ir apšaudyti iš kulkosvaidžių. Anglų bei prancūzų kariuo-

menei traukintis iš Port Saido, ir civiliniai gyventojai nori išvykti. Prancūzų konsulatas gavo 500 prašymų, tarp jų 100 žydų ir 100 graikų, anglų konsulatas 447.

Anglija ir Prancūzija skundė Egiptą gruodžio 12 Jungt. Tautom, kad persekioja jų piliečius, gyvenančius Egipte. Su Prancūzijos pasais ten esą 8,500; iš jų 745 atsidūrė kalėjimuose. Anglijos piliečių esą 13,000; esą internuoti 450. Jų turtas išplėstas.

Dulles tik su moraliniu spaudimu

Paryžiuje Nato konferencija prasidėjo pirmadienį. Dalyvaavo 15 valstybių. Stengiasi išlaikyti įspūdį, kad vienybė tarp Amerikos, Anglijos, Prancūzijos gražinta. Bet tai sunkiai vyko. Kai Dulles neigiamai vertino užpuolimą Egipte, anglai ir prancūzai jį teisingo.

Išsiskyrė ir Sovietų Sąjungos pavojaus vertinimas. Anglija aiškino, kad jis sumažėjęs, ir dėl to ji galinti sumažinti savo kariuomenę kontinente. Su tuo nesutiko Vokietija nei Prancūzija. Vokietijos min. Brentano aiškino, kad sovietinio užpuolimo pavojus kaip tik dabar padidėjęs. Tik rytų Vokietijoje sovietai laiko 22

divizijas. Kad Anglija nemazintų kariuomenės, palaikė ir Dulles, pažadėdamas jai išlaikyti pinigų.

Dulles išaiškino ir Amerikos politinę liniją. Jis atmetė karą kaip tautinės politikos įrankį. Esą jei valstybės sau padarytą neteisębė nori pašalinti karine jėga, tai jos rizikuoją sukelti pasaulinį karą. Dulles kartoją, kad kovą su Sovietų imperiaizmu reikia vykdyti moraliniu spaudimu per Jungtines Tautas.

Anot NYT, tie žodžiai buvo suprasti kaip užtikrinimas Maskvai, kad Vakarai nesims karo net sukilusiems satelitam isiaisivinti.

JEI TURETUME SIEK TIEK VYRŲ

Amerikoj gatvės žmogus taip pat ėmė jaudintis.

Vengrijos įvykiai pirmiausia sutrudino Europos visuomenę. Atidarė akis ir parodė, kad bolševikas yra grobuonis. Atidarė akis labiausiai vadiniami intelektualam ir net kai kuriem saloniniam komunistam, kurie nustojo buvę komunistais ar bent ėmė kratyti Maskva. Visuomenė, nutraukdama bičiulavimąsi su Maskva ar daužydama komunistų partijos centrus bei laikraščius, pasirodė judresnė už vyriausybės. Tai pirmas sykis, kada ji pasijuto pažadinta iš sapno apie bolševikus... Tik nežinia, ar ilgam?

Europa tuo atžvilgiu aplenkė Ameriką. Tačiau pastebimas ir Amerikoje sutudimas. Žmogaus teisių diena buvo iš-tisai vengrų kraujo ir sovietinio smurto minėjimas. Kardinalo Mindszenty likimas eina per daugybę laikraščių.

Spauda pažiuirėjo, kad vengrų kraujas liejamas ne tik už Vengriją. Jis liejamas už pasaulio pažadinimą iš iliuzijų. Jeigu didžioje spaudoje reiškiniamas maždaug pritarimas vyriausybės tylėjimo, "nesikišimo" politikai, tai masėm skirting spaudoj visuomenės balsai ima vis daugiau reikalauti griežtesnės politikos ir ima kritiškai vertinti tuos politinius šūkius, kuriais buvo

maitinamas Amerikos pilietis. Jungtinių Tautų neveiklumu pasipiktinęs, vienas skaitytojas World Telegram rašo:

"Jungtinių Tautų neveiklumas gali reikšti du dalykus: kad Vengrija ir jos gyventojai bus sunaikinti ir kad Jungtinių Tautų vardas sunyks pasaulio opinijoje".

Kitas: "Jei mes turėtume aukštesiose vietose šiek tiek vyrų su drąsa ir dvasia, kurią turi Vengrijos moterys ir vaikai, tai pasaulis būtų kitoks".

Vėl kitas atmeta politikų išsiskukėjimus ir stato pavyzdžiu jaunimo veiklą:

"Informacija iš viso pasaulio, laisvo ir paverto, rodo, kad šiame amžiuje vargiai rasime įvykių, kurie taip giliai veiktų pasaulio jaunimą kaip Vengrijos laisvės kovotojai. O tai dėl to, kad tik jaunimas tebeturi nesugadintą jausmą, kuris žadina veikti, kai tik pasirodo proga žingsnis po žingsnio eiti į geresnį pasaulį.

Be to, jaunimas žino, kad Peace and Prosperity gali būti malonus šūkis rinkimuose, bet perkeltas į užsierių politiką jis reiškia: Appeasment and Prostration.

Kitaip žiūri vyriausybės atstovai...

Kardinolą mačiau ir su juo kalbėjau

KUBOS kariuomenė žygiuoja prieš sukilėlius.

VOKIEČIO BELAISVIO ĮSPŪDŽIAI IŠ PANEVĖŽIO

Mums atrodė, lyg tai būtų posūkis į pagerėjimą, kai sekmdienį prieš užgavėnes buvome perkelti iš Siauliu į nedidelį Panevėžio miestą. Nauja stovykla buvo įrengta vidury miesto. Barakai stovėjo ant vieno sklypo, be pastatų, kurs nuo gatvės iš visų keturių pusių buvo aptvertas tvora. Keturkampy, tarp eilėmis išsidėsčiusių namų, kurie anoj pusėj tvoros buvo atskirti tik gatvės, mes jautėmės jaukiau, kaip prieš tai stovykloje ant plyno lauko. Čia, palei tvorą, žaidė vaikai, ėjo pro šalį moterys ir vyrai, ir mes nesijautėm visiškai atstumti.

Tuzinas anksčiau į čia atsiųstų mūsų draugų, kurie mums paruošė šią stovyklą, jau pirmą dieną patenkino mūsų smalsumą, papasakodami, kad prieš vartus mažuose namuose gyvena paprasti žmonės, o kitoje pusėje, dideliame kampiniame name su bokšteliais ir salkėmis, sėdi ponas elektrinės direktorius. Priešais, ligojoj gatvėj, ištiesęs namas — tai buvusi kunigų seminarija. Šiuo laiku ten yra rusų valstybinė policija. Šalia jos stovi keistas pastatas su dideliais langais. Prie durų laisvi laiptai veda aukšty, — tai bažnyčia, nors jokio bokšto neturi.

Bažnyčia šalia rusų policijos? Žinoma! Ir ten esti pamaldas — tai tikra tiesa! Be jokių abejonių: ten skambina, kad ir mažu, plonabalsiu varpeliu; skambina rytais, kai virš miesto dar tamsa užgulsi, ir skambina vakare, kai pasirodo pirmoji žvaigždė. — Taigi, čia esanti tikrai nebloga stovykla.

Vakare (dienos metu mes paskubomis susitvarkėm neapgyventuose barakuose), kaip

Vertė M. Musteikis (Eli)

Šį aprašymą jo autorius vokiečis Willi Gutting pats atsiuntė vertėjui ir davė sutikimą panaudoti lietuvių spadoje.

tik tuo laiku, kai mes stovėdami prieš virtuvę trepsenome šalančiomis kojomis į sniegą, suskambo mūsų ausyse naujai ir stebūklingai: pirmą kartą skambėjo mums mažas varpelis. Aiškiai ir gražiai skambėjo prietemoje, balsas ėjo į mus ir, tikriausiai, daugelio širdyje suskambo šventiška: kažkur tylioji kaimo gatvelė, kažkur didelio miesto maišaty, kažkur toli, toli prarastuose tėviškės namuose — taikiai, kaip vakare po darbų, ir šventiška skamba tėviškės Ave Maria...

Nuo šiol tas varpelis savo šviesiu balsu mus nuolatos lydėdavo — tai buvo ryto ir vakaro pasveikinimas. Bet Penlenų dieną, vakarop paskambinus, gatvėje staiga pagyvėjo, prispildė šešėlių, per snieginiai šviesia prietema pavieni ir eilėmis ėjo žmonės. Buvome aiškiai matyti: jų tikslas buvo duryš virš laisvų laiptų į aukštą galinę sieną. Taip, dabar čia nušvėdavo auksinis žvakių mirgėjimas. Pagaliau, per spygliuotas vielas švelniai suniūniavo seniai negirdėti vargonų tonai. Jie plėtėsi, o drauge su jais galingai iškilo svetimo krašto giesmė ir nuskambėjo. Buvo keista: staiga vienu momentu prie spygliuotos tvoros susiteikė nebyliai, tamsūs pavidalai. Viršum jų galvų pūtė žvarbus vėjas, bet jie pasiliko. Pasiliko tol, kol rozetėje virš durų mirguliuavo šviesa, kol vėl prasidarė duryš ir į gatvę išėjo šešėliai. Tik tuomet jie pranyko, tylė-

dami, kaip kad jie čia buvo atėję.

Gavėnioje varpam skambant du kartu per savaitę, vis susirinkdavo tvoros svečiai, stovėdavo sniege, rankas kišenėse paslėpę, ir klausydavosi. Atėjo atodėris, sniegas pasidarė klampus, bet jie atvykdavo ir stovėdavo vandens balutėse, ir atrodė, kad atėdavo vis daugiau ir daugiau. Sugrįžę į barakus, jie nusivilkdavo milinę, nusiaudavo batus ir guldavosi į savo vietą ant narų, užsidengdavo antklode ir glūdėdavo tylūs.

Atėjo Didysis Ketvirtadienis. Ir štai žūrėk: varpas nutilo. "Iš Lietuvos taip pat yra kelias į Romą, kur toli keliausiems patiekiami pienuka sriuba" — mūsų senelės anais laimingesniais laikais mums tai yra pasakojusios. Praėjo Didysis Penktadienis. Mes buvome pakeliui — kirtome miške medžius dideliame pastatui, kurį mes turėjome pastatyti dideliame javų sandėliui. Vakaras buvo tuščias; mums trūko varpo. Bet Didžiojo Seštadienio vakare, Dievas žino, iš tikrųjų jis sugrįžo. Jis vėl buvo čia. Ak, jis visiškai naujai džiūgavo savo plonu vaiko balseiliu — ir mes matėme, kaip priešais tvorą žmonės vieni kitus apsikabinėjo ir bučiavo. Jie jautėsi laimingi, nes Kristus buvo prisikėlęs.

Taip, pagaliau atėjo ir Velykų rytas. Ir mes sužinojome, kad šiandien nereikės dirbti — visiškai nieko. Net sekmdienio komanda cukraus fabrikan šiandien neišėjo. Ir pasidarė šventadieniška diena. Be to, dar švietė saulė, gražiausia priešpavasarinė diena. Taip! Mes vaikščiojome po kiemą. Čia, ten ir dar kažkur visa dieną skambėjo varpa. Anapus tvoros juokėsi žmonės. Jie buvo giedrūs ir gerai nusiteikę. — Nuo jų maža kibirkštėlė krito ir mums į širdį. Vienas kitas iš anos pusės permesdavo per tvorą toki šviesų, pailgą daiktėlį. Kas iš mūsų turėjo laimę bei vikresnes rankas, sugaudavo ir turėdavo rankoje išmargintą Velykų kiaušinį. Ak taip! Tai bu-

Kardinolas Mindszenty yra vienas tų žmonių, kurių vardai sklido į pasaulį juo plačiau, juo giliau komunistai juos gramsdino į kalėjimus. Kai Vengrijos patriotai — sukilėliai išlaisvino kardinolą, jo vardas vėl neišėina iš spaudos puslapių.

Amerikietis žurnalistas Leslie Balogh Bain, kilimo vengras ir senas kardinolo pažįstamas, rizikuodamas savo gyvybę, pasimatė su kardinolu Budapešte, kalbėjęsi, ir kardinolo laišką prezidentui Eisenhoweriui išvežė iš Budapešto. Jis parašė savo išpūdžius Look žurnale.

-0-

Kai atidariau duris, kardinolas Mindszenty pakilo ir ištiesė ranką. "Po dešimties metų — vėl pasimatome" ... Kai jis taip kalbėjo, už lango poškėjo kulkosvydžiai ir trinkėjo patrankos. Tai buvo sekmdienis, lapkričio 4. Tą dieną sovietų kariuomenė buvo gavus įsakymą vengrus vėl pavergti ar sunaikinti. Buvo tik 6 val. ryto. Ryto šešėliuose dunksojo parlamento rūmai, o aplink juos sovietų tankų žiedas. Kitoje pusėje — Laisvės aikštė su baltuojančia Amerikos atstovybe.

"Laukiu žodžio iš jūsų žmo-

KARDINOLAS MINDSZENTY ILGAI LAUKĖ AMERIKOS SUKIMTO PRIIMTI JĮ AMERIKOS ATSTOVYBE. TIK KELIOS MINUTĖS IŠGELBEJO JĮ NUO NAUJO SUEMIMO.

nių, kalbėjo kardinolas, — ar Washingtonas leis man įeiti į atstovybę".

"Kam tamstai reikalinga Amerikos g'oba?" pak'ausiau. Kardino'as, priėjęs prie lango, tęsė: "Tai artimiausias dangus, į kurį šiuo momentu patekti turiu viltį. Bet nesu tikras, ar pateksiu, nes jie pasakui mane seka".

Kardinolas greitosiom pasipasakojo, kaip jis buvo išleistas sukilėlių iš senos vilos pietų Vengrijoje, kurioje jis buvo laikomas nuo 1952, kai jo sveikata kalėjimuose visai buvo palūžus ir komunistai nenorėjo padaryti iš jo kankinio. Paleistas kardinolas skubėjo į Budapeštą, iš kurio jis buvo išvežtas 1949. Kai žmonės pamatė jį sostinėje grįžus, tūkstančiais klausėsi, ir kardinolas juos laimino. Jis nuvyko į savo buvusius rūmus. Bet pasijuto ten agentų apsuptas.

Besikeičiančioje politinėje padėtyje kardinolas norėjo laikytis išmintingos krypties. Mėgino sulaukyti puolimus prieš Imre Nagy vadovaujamą komunistinę vyriausybę.

"Aš pats turėjau mažą laiko

susipažinti su padėtimi... Bet aišku, kad Nagy vyriausybė buvo daug geresnė nei buvusios. Jo politika rodė raidą. Skelbdamas Vengrijos neutralumą, žadėdamas laisvus rinkimus, reikalaudamas, kad sovietų kariuomenė pasisailintų, jis taikėsi prie vengrų tautos troškimų. Bet dabar rusai tų visų dalykų neleis" ...

-0-

Pasipasakojo kardinolas kaip jis turėjo būti iš naujo suimtas ir kodėl jis prašėsi Amerikos globos.

Sekmdienio rytą anksti Mindszenty buvo pažadintas patrankų. Rusai puolė Budapeštą. Nagy vertė lauk. Sudarė Janos Kadar vyriausybę, atsakingą prieš sovietų armiją. Mindszenty buvo pakviestas prie telefono. Nervingas balsas kalbėjo, kad Nagy ir jo vyriausybė ešą parlamente, ir kad kardinolas tuojau turis būti ten pat.

Kardinolas ir patikimas kunigas Turchanyi su palydovais išvyko dviem automobiliais. Kai pasiekė Laisvės aikštę ir suko prie parlamento, ten rado jau sovietų tankus aplink parlamento. Pirmą važiuojančio automobilio vienas kunigas paaikino sovietų karininkui, kad jie ešą iškviesti Vengrijos vyriausybės. Mindszenty vardo nesakė. Karininkas nusijuokė ir atsakė, kad čia jie valdo, ne Vengrijos vyriausybė. Nustebintas tuo Turchanyi patarė kardinolui nesirodyti; jis vienas nueisias pasišvalgyti. Karininko leistas. Turchanyi nuėjo į parlamento rūmus. Tik praveręs duris, sutiko du saugumiečius su atkištais revolveriais. Turchanyi leidosi bėgti atgal. Saugumiečiai vijosi. Ar norėdami pagauti, ar bi-

rodami kliudyti sovietų kariuomenės, nešovė. Tuo tarpu Mindszenty atidarė automobilio dureles; jau į riedantį automobilį Turchanyi suspėjo įsokti ir dingti nuo saugumiečių. Turchanyi liepė pasukti prie buvusio banko namų. Ten išlipo Turchanyi ir Mindszenty, o automobiliai nuvažiavo toliau.

Iš laikinos prieglaudos Turchanyi susirado telefonu tarpininkus, kurie pradėjo teirautis, ar Mindszenty galėtų gauti azylio teisę Amerikos atstovybėje. Atstovas Edward Wailles, naujas Amerikos atstovas, buvo atvykęs dar tik prieš 48 valandas. Bet jis pažadėjo iširti padėti ir gauti Amerikos vyriausybės atsakymą. To atsakymo kardinolas dabar ir laukia šioje slėptuvėje, kalbėdamasis su Amerikos laikraštintinku.

-0-

Kardinolas pasisakė, kad sukilimas nebuvo planuotas ir kad jį pradėjo patys komunistų pareigūnai. Kai dabar visa tauta sukilis prieš komunistų melus, pats kardinolas griebiasi azylio, kaip desperacinės priemonės, kad turėtų galimybų pamatyti, kaip jis dar galėtų būti naudingas savo tautai.

Duryš atsidarė. Ištikimasis Turchanyi įėjo. Jis atėjo su žinia, kad ešą atsakymas iš Washingtono.

Prezidentas Eisenhoweris nedėsdamas liepęs atidaryti atstovybės duris kardinolui.

Automobilis prie durų bus kiekvienu momentu, kad tuos kelis šimtus metrų nuvežtų kardinolą į saugią vietą.

Amerika suteikė pagalbą keiliom minutėm anksčiau. Tik buvo dingęs Mindszenty už Amerikos atstovybės durų, komunistų saugumiečių visas būrys, lydimas sovietinio tanko, priartėjo prie tuščios slėptuvės. (b.d.)

DEL K. W. MICHELSONO PAREIŠKIMO

Darbininke gruodžio 11 buvo Keistučio W. Michelsono pareiškinimas — atsakymas iš Darbininke lapkričio idėta tautininkų atstovų New Yorko Alte laišką ir į Darbininko lapkričio 9 pastabas.

Sąmoningai tuos dvejuos autorius sumaišydama, K. W.

vo Velykos, tai pajuto ir benamiai! Šiandien jie mažia barėsi, nebuvo tokie paniūrė, tušti ir buki, kaip kitomis dienomis, kada-nekada juokdavosi ir šūkteldavo linksmesnį žodį, o kai kurie sakė: "Ei, tu! Linksmy Velykų, o sekančiais metais, gal būt..."

Velykų pirmadienį mes vėl važiuavome sunkvežimiu į mišką, bet šiuo kartu nebuvo taip bloga, kaip kitais pirmadieniais. Vidudienį vienas kitas turėjo Velykų kiaušinių, kurį lupę pamaldžiai, nes buvo puošniai numargintas, ir šiuo kartu valgė ne sausą duoną.

Pirkdamas kalėdines dovanas nepamiršk viena kita dolerį sutauvyti ir DARBININKO prenumeratai 1957 metam.

FOR GIRLS WHO WORK OR STUDY IN NEW YORK CITY

The renovated John J. Watts residence in downtown Manhattan provides an ideal residence for girls working or studying in New York City. The residence is well equipped and has rooms at various rates. Convenient arrangements for breakfast and evening meals can be made.

If interested contact the Superintendent, Mother M. Ghislain, at 236 E. 15th St., or call ALgonquin 4-0600, New York 3, N. Y.

Actress Hona Massey, decorating Christmas candles with United States Savings Bonds, takes time out from helping the people of her native Hungary to wish her fellow Americans a happy New Year of peace on earth, good will toward men. "What a wonderful thing," she says, "to be able to own these shares in one's country and to give them to our loved ones as presents with a future, representing our faith, our trust, our love for our country and our free way of life."

LIETUVIŲ DEMESIUI!
NEWARK'Ė ATIDARYTAS OFISAS
SIUNTINIAMS GABENTI I SSSR
I UKRAINA, LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA
IR KITUS KRASTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t.

SIUNTINIAI SIUNVIAMI 48 VALANDŲ BEGYJE.

— Siuntėjui teikiama pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —
— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitėm bėgyje. —
Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienu bėgyj

Siuntvjas gauna asmeniškų gavėjo pakvitavimus.
VISI SIUNTINIAI SIUNCIAMI SU JAU APMOKĖTU MUTTU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIŪSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Seštadienis nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietu.
Reikalaukite katalogo. Rašykite rusiškai arba angliškai.
Neioli Pensylvanijos gelžkelio stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET ST. NEWARK, N. J.—MItchel 2-2452
(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc. leidimu).

please care...
because hunger hurts!

PHOTO BY DAVID SEYMOUR

because this little boy's not interested in catcher's mitts or chemistry sets... all he asks is enough to eat!

because a single dollar to CARE will send his family 22 lbs. of food in your name!

because your dollar will help feed a family overseas for a month!

Send \$1 to
CARE FOOD CRUSADE
NEW YORK 16, NEW YORK
or to your local CARE office

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.
Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 17, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCIJĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar galima tarptautinė armija?

Rašo PR. DAILYDĖ
Jungtinės Tautos ir gyvenimo praktika (3)

Tarptautinės policijos idėja pirmą kartą buvo pritaikinta Korėjos kare. Prieš įsibrovėlius į pietų Korėją buvo pasiūsta JT karinė ekspedicija. Nors faktiškai toje ekspedicijoje dominavo ne tiek JT, kiek Amerika, turėjusi pakelti beveik visus Korėjos karo sunkumus, bet formaliai tas karas ėjo JT vardu.

rymo prieiti. Priežastis — amžiais nusistojusios pažiūros į valstybę. Tos pažiūros tik pamažu gali būti pakeistos. Ir jos laikui bėgant tikrai po truputį keičiasi.

Kas trukdo sudaryti JT ginkluotas pajėgas?

Pagal nusistojusias pažiūras ginkluotos pajėgos yra laikomos valstybės suvereniteto reiškiu. Ginkluotas karys negali peržengti kitos valstybės teritorijos be tos valstybės sutikimo, karo laivai negali be to sutikimo įplaukti į teritorinius vandenius, o karo lėktuvai skraidyti ties kitos valstybės teritorija. Austrija pašovė sovietų kari, kai jis, besivydamas pabėgėlius iš Vengrijos, įsibrovė į Austrijos teritoriją. Toks įsibrovimas pagal tarptautinę teisę yra laikomas valstybės sienos ar teritorinio suvereniteto pažeidimu, kuriam kiekviena nepriklausoma valstybė priešinasi. Del tokių pažiūrų ir satelinės valstybės, siekdamas nusikratyti Maskvos viešpatavimo, pirmiausiai rūpinasi Sovietų kariuomenės pasitraukimu iš jų teritorijų. Įsibrovusias į jos teritoriją svetimas ginkluotas pajėgas valstybė paprastai nuginkluoja, jeigu tos pajėgos neturi teisėto pamato ten su ginklais pasirodyti. Jeigu valstybė nepajėgia įsibrovusias į jos teritoriją kariuomenę nuginkluoti, kaip kad atsitiko su raudonosios kariuomenės antplūdžiu Baltijos valstybėse 1940 m. birželio mėn., tai jos suverenitetas laikomas suspenduotu, jos teritorija yra laikoma svetimos kariuomenės okupuota.

goms, skirtoms priversti neklauzada — valstybė paklusti tarptautiniam įstatatymui, tai negalime laukti, kad ta neklauzada nesikabintų už valstybės suvereniteto kabliuko ir nesistengtų pasiūstas prieš ją JT ginkluotas pajėgas nukovoti, ypač kai ta neklauzada turi pakankamai priemonių priešintis. Vadinasi, šiuo atveju tenka turėti galvoje galimą karą su neklauzada ir tuo atveju, kai tarptautinės organizacijos ginkluotas pajėgos būtų sudarytos ne pagal šių dienų statutą, o bet kuriais kitais pagrindais.

Didžiausia neklauzada ir JT narių yra Sovietų Sąjunga. Kad ją galima būtų priversti vykdyti tarptautinius pasižadėjimus, tektų pasiūsti prieš ją ginkluotas pajėgas bent ne mažesnes, negu ji turi. O ji laiko po ginklu daugiau karių negu drausmingi JT nariai, visus kartu sudėjus. Tai kaip iš to užburto rato išeiti?

Emanuelis Kantas savo veikale "Amžinoji taika" (Der ewige Frieden) yra priėjęs išvados, kad ginkluotas pajėgas turėtų būti tik palaikančios taiką tarptautinės organizacijos žinioje. O valstybių, viduje tvarkai palaikyti turėtų būti naudojama tik policija. Tuomet tarptautinei organizacijai nereikėtų ginkluoti šimtus divizijų, užtektų gal ir tokių dalinių, kurie dabar yra siunčiami į Suezio kanalo sritį. Neturėdamas kariuomenės, valstybės nekariautų, karai išnyktų, taika išviešpatuotų žemėje.

Rodos, nesunku būtų del to susitarti. Bet taip nėra. Lygiai taip, kaip valstybės nėra linkusios išsivadinti kad ir mažiausios dalies savo suvereniteto, taip jos yra įsikibusios ir į to suvereniteto reiškią — ginkluotas pajėgas. Jos ir klausyti nenori apie bet kurį

DULLES jau pasveikęs. Prieš išvykdamas į Europą tarėsi su savo pasekretorium Hooveriu.

kariuomenės išsivadėjimą. Juk del ginklų sumažinimo deramasi visą laiką, o kokios tų derybų pasekmės? — Taikos metu dabar laikoma daugiau kariuomenės, negu pirmiau per karą. O turėti tokią tarptautinio gyvenimo santvarką, nuo tarptautinės organizacijos ir nebūtų visiškai laisva savo veiksmuose, nei viena didžioji valstybė nenori. Ne tik Sovietų Sąjunga, bet ir didžiųjų vakarų demokratijų visuomenė kratosi nuo "viršvalstybės", kuri galėtų joms įsakyti.

Esant tokiai padėčiai, bent

šiandien, kai pasaulis yra padalintas į du priešingus blokus, kai bolševikai yra išniekinę ir sukarikaturinę visas civilizuos žmonijos vertybes, siekdami paversti visą pasaulį, negali būti ir kalbos apie radikaliską JT reformą. Pat-sai JT statusas numato jo pakeitimui tokias sąlygas, kurias šiandieninėmis aplinkybėmis beveik neįmanoma išpildyti. Bet šiokia tokia pažanga JT veiklos patobulinimo linkme jau yra padaryta. Tai duoda vilties, kad ateis kada nors laikas ir pagrindinei reformai.

DEL K. W. MICHELSONO PAREIŠKIMO

(Atkelta iš 2 psl.)

prisipažindamas klydęs, Michelsonas nori tik savo elgesį pateisinti.

Jo pasiteisinimas, kad jis rezoliucijos klastos tada nesu-pratęs, kad su komunistais jis ėjęs tada ne vienas, bet ir Amerikos atsakingi vyrai Sovietus laikė sąjungininkais, rodo, jog Michelsonas neatitiko Alto uždavinių — Altas buvo ir yra skirtas eiti ne su mada, bet prieš ją, jeigu ji yra priešinga Lietuvos laisvės interesui. Alto žmonės skirti tai kovai vadovauti.

K. W. Michelsono nurodomas nuopelnas, kad jis prisidėjęs prie likvidavimo kongreso, kuris tas išdaviškias rezoliucijas priėmė, vargiai tėra nuopelnas Lietuvos reikalui, nes tas kongresas jau buvo savo griaunamąjį darbą atlikęs.

Kiekvienas gali klysti, savo klaidas apgailėti. Ir būtų buvę

daugiau Lietuvos reikalui pasitarnauta, jeigu K. W. Michelsonas, užuot advokatiškai teisėjęs ir kitus puolęs, būtų pareiškęs, kada ir kur jis buvo atsisakęs nuo anų rezoliucijų. Apie tai rašo tik dabar. Tačiau iš jo pasiteisinimo, kad jisai, norėdamas nu-galėti fašizmą, dėjęsi su komunistu ir sutiko su Lietuvos okupacija, aiškėja, kas jam yra didžiausias priešas. Susidaro įspūdis, kad ir dabartiname pareiškime neapykantos Lietuvos tautininkų režimo atstovam yra daugiau nei nepriklausomos Lietuvos valstybės priešam komunistam.

Tokių nuotaikų atnešimas į Alto vadovybę, mūsų supratimu, neatsako Alto uždaviniams. Del to Darbininke ir buvo rašyta, kad New Yorko Alte ne-begerai. K. W. Michelsono pareiškimas tai tik patvirtino.

Redakcija

Antrą kartą tarptautinės policijos sudarymo buvo griežtasi šiuo metu, kai reikėjo vykdyti JT nutarimą del Anglijos, Prancūzijos ir Izraelio ginkluotų pajėgų išvedimo iš Suezio kanalo srities. Nors jau anksčiau Palestinoje buvo pradėjusi veikti tarptautinė kontrolės komisija paliauboms tarp Izraelio ir arabų valstybių prižiūrėti, bet ta komisija beveik neturėjo savo žinioje karių. Ji veikė greičiau savo moraliniu autoritetu, kaip ir pati JT organizacija. Gi į Suezio kanalo sritį dabar pasiūsti gana stambūs kariuomenės daliniai. Tai kariuomenė ir oficialiai jau prisegamas "policinės tarptautinės kariuomenės" vardas. Tai kariuomenė gali jau tekti kai kur veikti ne tik JT autoritetu, bet ir atsivežtu ginklu.

Taigi, iš tų pavyzdžių matyt, kad pamažu prigryja ir tarptautinių ginkluotų pajėgų, idėja. Tik tos pajėgos kol kas yra sudaromos kiekvienu atskiru atveju. Jos nėra nuolatinės. Be to, nors jos ir yra JT žinioje, savo kilme jos priklauso atskirėjms JT nariams, kurie ir rūpinasi jų išlaikymu. Nuolatinių ginkluotų pajėgų, kurios būtų JT žinioje ir nuolat stovėtų Taikos ir tvarkos pasaulyje sargyboje, ligi šiol dar nesugebėta sudaryti, nors tai būtų tikriausias ramstis teisiškai pasaulio santvarkai. Tenka abejoti net, kad ir netolimoje ateityje pavyktų prie tokių ginkluotų pajėgų suda-

rymo prieti. Priežastis — amžiais nusistojusios pažiūros į valstybę. Tos pažiūros tik pamažu gali būti pakeistos. Ir jos laikui bėgant tikrai po truputį keičiasi.

Kas trukdo sudaryti JT ginkluotas pajėgas?

Pagal nusistojusias pažiūras ginkluotos pajėgos yra laikomos valstybės suvereniteto reiškiu. Ginkluotas karys negali peržengti kitos valstybės teritorijos be tos valstybės sutikimo, karo laivai negali be to sutikimo įplaukti į teritorinius vandenius, o karo lėktuvai skraidyti ties kitos valstybės teritorija. Austrija pašovė sovietų kari, kai jis, besivydamas pabėgėlius iš Vengrijos, įsibrovė į Austrijos teritoriją. Toks įsibrovimas pagal tarptautinę teisę yra laikomas valstybės sienos ar teritorinio suvereniteto pažeidimu, kuriam kiekviena nepriklausoma valstybė priešinasi. Del tokių pažiūrų ir satelinės valstybės, siekdamas nusikratyti Maskvos viešpatavimo, pirmiausiai rūpinasi Sovietų kariuomenės pasitraukimu iš jų teritorijų. Įsibrovusias į jos teritoriją svetimas ginkluotas pajėgas valstybė paprastai nuginkluoja, jeigu tos pajėgos neturi teisėto pamato ten su ginklais pasirodyti. Jeigu valstybė nepajėgia įsibrovusias į jos teritoriją kariuomenę nuginkluoti, kaip kad atsitiko su raudonosios kariuomenės antplūdžiu Baltijos valstybėse 1940 m. birželio mėn., tai jos suverenitetas laikomas suspenduotu, jos teritorija yra laikoma svetimos kariuomenės okupuota.

ANGLAI išvyksta iš Suezio.

Kas valdžioje, tas teisingas

Šiomis dienomis praeinama dar pro vieną sukaktį — 1926 gruodžio 17 perversmo. Jis įvyko nepriklausomos Lietuvos laikais. Per devynerius metus, tartum lietuviškoje pasakoje per devynias dienas, lyg iš pasakos buvo atgimusi Lietuva, kurios vardo pasaulyje daug kas jau nebežinojo. Lietuva pasidarė vėl žinoma visos savo tautos talka, kuri atkūrė valstybę ir ją tiek aptvarkė, kad pasidarė visai jaukūs savi namai. Bet kurie namai yra be dūmų ir kuri šeima išsiverčia be didesnių ar mažesnių kivirčių?

To negero nestigo nė Lietuvoje. Valstybė buvo tik naujai atkurta, jos santvarka gerai dar nenusistojusi, jos sienos neteisingai apkarpytos ir jos padėtis tarp didžiųjų kaimynų buvo garsi. Lietuva laikėsi tik dėl to, kad už jos sienų tebesilaikė taika. Tokia padėtis reikalavo didelio apdairumo, sutarimo ir nuosaikumo. Deja, lietuviai nebuvo ir nėra antžmogiai, kokios geros nuomonės jie apie save bebūtų. Kas buvo kitur negero, neliko be atgarsio nė Lietuvoje. Lietuva nesudarė laimingos išimties nei salos krizėje, kaip buvo savo metu džiaugiamasi, tad negalėjo apsilenkėti nė su perversmu.

Šiandien apie gruodžio 17 perversmą dar neįstengiama blaiviai kalbėti, nes tebėra gyvi jo dalyviai ir liudininkai. Kas gruodžio 17 buvo nuo valstybės vairo nušalintas, tebeturi perversmininkam pagiežos ir tebesiverčia net per dėtais kaltinimais, kad pridengtų dalį savo kalčių, dėl kurių perversmas buvo iššauktas. Kam teko po gruodžio 17 atsisotiti prie valstybės vairo, aukštai tebeneša galvą, kad gerai darė, gerai valdė ir gerai tebevaldytų; jie taip pat negaili tirštų kaltinimų tiem, kurie prieš juos valdė. Visas

reikalas ir tebesisuka apie valdžią: kieno buvo geresnė ir kieno prastesnė, kas Lietuvą gelbėjo ir kas ją žudė. Kas šiandien gali pasakyti, kaip ten būtų buvę be perversmo? Galima tikrai spėlioti, bet neįrodyti. Tačiau gerai žinoma, kas buvo po perversmo.

Perversmas buvo šuolis nuo vienos briaunos į kitą. Viena briauna ėjo per kraštutinę demokratiją, kuri buvo labai artima daugumos diktatūrai. Nesvarbu, kad tą daugumą seime sudaro 41, surinktas iš įvairių grupių, bet jei yra bent vienas viršaus, tai kiti 40 lieka "mažumoje". Tai formalinė demokratija, ir ji reiški ne vien Lietuvoje. Reiški ir nepasitenkinimas tokia demokratija. Dėl to po pirmojo Didžiojo karo iš apsi-vylimio žmonės ėmė žopoti ant kitos briaunos — autoritetinio režimo, paremto mažumos diktatūra, kuri taip pat vadinosi "demokratija". Juk ir tautų vadai rinko sau seimus ir rašydino konstitucijas, bet tokias, kurias galėjo keisti, kada jie norėjo. Taip buvo kitur, tai pakartojome ir Lietuvoje. Čia neprašokome nei savo laiko nei neparodėme didesnės išimties.

Iš tų praeities faktų galime pasimokyti tik to, kad nereikia kitų kaltinti, kuo pats esi kaltas. Tai labai aiškiai pasakė Antanas Smetona, kalbėdamas šiauliam 1936 birželio 2. Jo žodžiais, "tautos laisvė yra tik tuomet tikra, kai viešpatuoja krašto valdžios nustatytoji tvarka. Kas ją ardo ar kas stengiasi iš jos išsiveržti, tas nusižengia visuomenės gerovei, tas niekina laisvę ir dėl to reikalingas sudrausti". Bet ši teisybė buvo pasakyta tik tada, kai A. Smetonos rankose jau buvo valdžia, gauta perversmo keliu.

CAREL ČAPEK

P Ė D A

Carel Čapek yra vienas iš stipriausių laisvosios Cechoslovakijos rašytojų. Gimė 1890, mirė 1938, rašė apysakas, dramas, romanus. Susiformavęs iš Masaryko idėjų ir Bergsono filosofijos, kėlė dabartias civilizacijos problemas ryšium su mašininės technikos užaugimu. Jo kūryboje apstu socialinio jausmo ir skeptinės ironijos. Lietuviškai buvo išversta jo Karas su salamandromis (1937) ir Šiaulių teatras vaidino dramą R. U. R., kurioje kritikuoja žmogaus sukurtos mašinos.

Lengvai skrajojančios ore snaigės dangstė susalusių žemę. "Visada, kai tik pradeda snigti, — mastė palėpėje pasislėpęs Boura, — gamtoje įsiviespatauja tyla. "Tą momentą jautė savyje jis lyg kažkokį ilgesį ir malonumą. Buvo vienišas, lyg svetimame, nepa-

ri anas žmogus. Netrukus abi sniege įbraižytos grandinėls susiėjo.

— Matote tenai, štai, pėdą? — rodydamas pirštu į tą pušę, kur maždaug už šešių metrų nuo plento matėsi kažkieno pėda, paklausė apsnigtasis.

— Matau. Tai žmogaus pėda.

— Na taip. Bet koku būdu ji ten atsirado?

"Turbūt, ėjo kas nors tenai" norėjo atsakyti Boura, bet staiga susilaukė. Tenai sniege buvo išminta vienui vienintėlė pėda — nei į vieną, nei į kitą galą nebuvo daugelis dalykas šioje tylos išklmėje. Svyruodamas bendra, niekeno dar nepaliesta sniego lyguma žmogus ir stebisi, kad jis pirmas ilgais ir retais žingsniais ją ženkliną. Staiga išvysta prieš save apsnigtą, juodais drabužiais apsirėngusį kareivį. Kryžiuodamasis slenka jis pačiu vieškeliu viduriu ir braižo kojomis, lyg grafitu baltoje marmuru lentelėje, dvi lygiagrečias pėdų grandinėls.

Kiek paėjęs stabeli. Jo ūsai apsnigti, o akys įtemptai žiūri į vieną vieškeliu pusę. Boura sulėtino žingsnius. Ir jo akys nukrypo į tenai, kur žiū-

kas nors nušoko iš tos vietos tolyn, pavyzdžiui, kur nors į vidurį lauko. Suprantama, tada aplinkui žingsnių — žymių negali matytis. Bet kasgi galėjo taip toli nušokti? Ir koku būdu jis galėjo šokti, būdamas atsirėmęs į žemę tik-tai viena koja? Visvien, jis būtų nustojęs pusiausvyros ir būtų turėjęs pasiremti kur nors kita koja. O ir prieš šokiant turėjo bent kiek įsibėgti. Bet čia juk niekur nė žymės kitos kojos nesimato!

— Tai beprotybė! — tarė Boura. — Jei būtų šokęs iš tenai, bent vieškely būtų palikę žymės. Bet čia tiktai mūsų pėda baltoje žemėje — ir daugiau ničnieko nei prieky, nei užpakalyje. Atrudė tatau kaž-kaip labai paslaptinai ir keistai.

"Koku būdu galėjo tai atsitikti?" — stebėjosi Boura ir norėjo žengti artyn.

— Palaukite, — sulaukė jį antrasis, Neženkit artyn nė vieno žingsnio, nes visą reikalą sugadinsite. Reikia pirmiau išaiškinti, kas čia per paslaptis, — kalbėjo toliau susirūpi-nes, — juk tai tiesiog negalimas daiktas, kad sniege būtų vienui viena pėda! Leiskime,

kas nors nušoko iš tos vietos tolyn, pavyzdžiui, kur nors į vidurį lauko. Suprantama, tada aplinkui žingsnių — žymių negali matytis. Bet kasgi galėjo taip toli nušokti? Ir koku būdu jis galėjo šokti, būdamas atsirėmęs į žemę tik-tai viena koja? Visvien, jis būtų nustojęs pusiausvyros ir būtų turėjęs pasiremti kur nors kita koja. O ir prieš šokiant turėjo bent kiek įsibėgti. Bet čia juk niekur nė žymės kitos kojos nesimato!

— Tai beprotybė! — tarė Boura. — Jei būtų šokęs iš tenai, bent vieškely būtų palikę žymės. Bet čia tiktai mūsų pėda baltoje žemėje — ir daugiau ničnieko nei prieky, nei užpakalyje. Atrudė tatau kaž-kaip labai paslaptinai ir keistai.

"Koku būdu galėjo tai atsitikti?" — stebėjosi Boura ir norėjo žengti artyn.

aiškinti koku nors kitu būdu, — Boura giliai susimąstė. — O gal anksčiau čia buvo klanas, šiam užšalus, užšalo jame ir išminta žmogaus pėda, kurią dabar sniegas kiek ap-nsnigo, sudarydamas šviežios žymės įspūdį? Arba, palaukite, gal čia buvo pamestas batas, kurį, sniegui užsnigus, koks nors paukštis nusinešė kur nors. Bet jei taip būtų atsitikę, tada būtų palikusi vien tiktai juoda žemė. Šios paslapties atskleidimui reikia panaudoti visi žmogaus prigimties galimumai.

— Žinoma, jei čia būtų stovėjęs batas dar prieš snin-gant, vėliau, jį atėmus, būtų pasilikus tiktai juoda žemė. Bet aš aplinkui matau tiktai sniegą!

— O gal tas paukštis pakė-lė batą jau sningant? Arba gal skrisdamas juo tik trinktelėjo į žemę, ir vėl nusinešė toliau? Juk negali būti tokių abejonių, kad šią pėdą galėjo palik-ti tik žmogus!

— Tai ką, tas paukštis su-ėdė batą, ar koks galas? Arba pasidarė sau iš jo lizdą? Ma-žas paukštis bato nepakels, o didelis juk netilps bate. Mano manymu, šios pėdos paslapties

aiškinimas turėtų būti papras-tesnis. Aš vis dėl to manau, kad čia esame pėdos keleivio. Jei ne žeme jo ateita, tai ateita iš viršaus. Jūs manote, kad tai padarė paukštis? O ar ne-galėjo kartais — ir gal tikrai — iš baliono? ... Gal nusilei-do kas nors iš baliono ir pa-mynė koja, norėdamas pasity-čioti iš pasaulio. Nesijuokite! Rimtai. Man pačiam labai ne-malonu šitaip aiškinti, bet — geriau, norėčiau pamatyti čia ne žmogaus pėdą! — po tų žodžių abu priėjo artyn.

Niekio negalėjo būti aiškes-nio. Šalia vieškeliu už groivio buvo nearti, sniegu apdengti laukai. Pėda išmušta beveik tarp laukų ir vieškeliu, o kiek toliau už jos stovi nedidelis, visas apsnigtas, medelis. Aplinkui pėdą sniege niekur nesimato jokių ženklų, niekur sniegas nėra buvęs nei sujū-dintas, nei šalčių metu, bet minkštas, glėžnutis.

Tikrai čia žmogaus pėda. Aiškiausiai išminta ji dideliu, plataus pado, amerikonišku ba-tu, kurio užkulnyje aiškiai penkių vinių būta. Sniegas į-mintas lygiai gražiai ir stip-riai, vadinasi, pėda aiškiai iš-minta tik po to, kada nustojo

snigti. Iš suslėgto sniego leng-va buvo suvokti, kad svoris, slėgęs nežinomąjį batą, gero-kai pranėšė betkurio ties pėda pasilenkusio vyriškio svorį. Todėl visos versijos, kalban-čios apie tai, kad šią pėdą ga-lėjo išminti koks nors paukš-tis, savaime nustojo prasmės.

Ties pėda kabojo sniegu apsnigto medelio šakos. Snie-gas nuo šakų nėra buvęs nie-kur nukrėstas. Ir kas įdomu, tik tik palytėjęs medelio ka-mieną, nuo kiekvienos jo ša-kučios tuoj krenta dideli snie-go gabalai. Taigi, jei kas nors būtų bandęs išminti toje vie-toje pėdą iš viršaus, tikriaus-iausiai būtų palietęs medelio ša-kutes. Kitaip niekas nebūtų į-stengęs to padaryti. Taigi, faktas, kad šios pėdos atsirā-dimas yra susijęs su kažkokia gilia paslaptimi.

Aplinkui matėsi vien lygūs gražiai apsnigti laukai. Abu žmonės užkopė ant kalnelio ir žvalgėsi į nuolaidžius vieškeliu krantus. Aplinkui buvo baltu-tėlės, lygios pušaitės, o už jų dar lygesni ir baltesni plotai. Vieno kilometro atstu aplinkui nesimatė nė vienos žymelės, kur galėjo būti atsisotijusi ant-ra koja ... (b.d.)

Didžioji premija lietuviui

New Yorke įsikūrė lietuvis dailininkas Povilas Puzinas. Atvyko jis iš Los Angeles, Calif., kur praleido keletą metų, sekmingai dirbdamas ir susidarydamas vardą. New Yorkas traukė jį kaip Amerikos meno centras, kur susitelkę geriausias šio krašto pajėgos. Čia P. Puzinas ir stoji į darbą: įsikūrė savo studiją (45 E. 59 St. New York 22, N. Y. tel. PLaza 3-5709), dalyvavo visoje eilėje parodų ir šiemet laimėjo tris premijas.

Jam atiteko šių metų pati didžioji Amerikos profesionalų dailininkų sąjungos (American Artists Professional League) New Yorko skyriaus premija (Grand National Award).

Premijos buvo skiriamos už akvarelę, skulptūrą, portretą, natūrmortą, peizažą, pirmoji premija už aliejinę tapybą, kurią laimėjo P. Puzinas už paveikslą "XX amžiaus madona".

Patį paroda vyko lapkričio 1—13 d.d. sąjungos galerijoje New Yorke, premijos įteiktos lapkričio 1, įteikė sąjungos centro valdybos pirmininkas John Scott Williams, N. A. Laimėtojus ir visą sąjungą telegramomis sveikino prezidentas Eisenhoweris, gubernatorius Harrimanas, New Yorko miesto meras Wagneris.

Si profeminė dailininkų Sąjunga Amerikoje turi apie 2000 narių, yra griežtai pasisakiusi prieš komunistus, kovoja prieš radikalistus, kurie, prisidengę "menas menui" vardu, nuėjo su komunistais. Iki šiol joje buvo šie lietuviai: Natalija Jasiukynaitė - William Vitkus ir Česlovas Janušas. Dabar į sąjungą priimtas ir P. Puzinas, nors parodoje dalyvavo dar svečio teisėmis.

Kitos premijos

Jis su dail. W. Vitkum ir Č. Janušu yra įsijungę į Long Island Artists League, kur sekmingai reiškiasi, rengdami demonstracijas, skaitydami pasikaitas.

Surengtoje 26 pavasario parodoje, kurioje dalyvavo apie 200 dailininkų su vienu paveikslu, P. Puzinas laimėjo pirmąją premiją. Ją skyrė žinoma anglų dailės reikmenų

● **Lietuviškos architektūros** paroda rengiama Brazilijoje, Sao Paulo mieste. Municipal bibliotekoje keturias savaites vyko pradiniai didžiosios parodos demonstravimai, užėmę nemažą plotą ir susilaukę didelio pasisekimo lietuvių ir brazilų šviesuomenė. Didieji S. Paulo laikraščiai kelis kartus aprašė su iliustracijomis ir labai palankiai atsiliepė. Parodos iniciatorius yra inžinierius dailininkas M. Ivanauskas.

Winsor Newton firma. Dailininkas gavo didelį kiekį aliejinų dažų. (Šią parodą meniskai sutvarkė minėti lietuviai dailininkai).

27-je rudens parodoje, kurią rengė ta pati sąjunga, P. Puzinas gavo pirmąją garbės premiją už paveikslą "Laivu prieplaukoje".

P. PUZINI įteikiama premija.

LIETUVIŲ DAILININKŲ PARODA

Prieš porą ar trejetą metų New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga buvo pasirodžiusi viešai, suorganizuodama Apriėškimo parapijos salėje savo narių kūrinių parodą. Sutelkta buvo nemaža kūrinių, sukeltas ir susidomėjimas menu, rengimo išlaidos lengvai padengtos iš parodos lankytojų.

Visuomenė tikėjosi, kad tokios parodos virs papročiu, kad kas metai sąjunga surengs bendrą ar kurio vieno dailininko parodą. Tačiau prasidėjęs trnimas išleisti katalogą, jam kaip tik ir trūko lėšų. Čia į talką atėjo New Yorko dailininkai, pagerbdami mirusio dailininko prisiminimą ir surengdami vienos dienos parodą, kuri įvyko gruodžio 9 Apriėškimo parapijos salėje.

Reikia džiaugtis tokiu dailininkų gestu pagerbiant mirusį narį; reikia džiaugtis ir tuo, kad dailininkai vėl pasirodė. Gal tas paskatins ir kitą kartą surengti kur kas didesnę parodą.

Paroda rengta paskubom.

todėl ji neapėmė visų New Yorke gyvenančių dailininkų. Ir pačių kūrinių sutelkta mažoka. Nebuvo čia ir kokių jūrų komisijų, kurios kūrinius dailininkų šeimos ir nors dalį savo meno skirti lietuviškai tematikai.

Centrinėje vietoje buvo iškabinti trys Petro Kiaulėno darbai: vyskupo Bučio portretas, mergaitė ir natūrmortas. Visoje salėje atskirose lentose savo darbus išstatė:

A. Elskus, A. Galdikas, V. K. Jonynas, P. Lapė, M. Paškevičius, O. Paškevičienė, V. Kašuba, Al. Kašubienė, R. Višulius, K. Zoromskis.

Daugumos darbai jau matyti kitose parodose ar skelbti spaudoje. Su naujais kūriniams pasirodė Pr. Lapė, išstatęs įdomų savo autportretą, Vilniaus vaizdą ir Maino gamtovaizdį. Pirmą kartą New Yorke matomas ir Kazimieras Zoromskis, šį rudenį atsikėlęs iš Chicago. Užsirekomendavo jis kaip rimtas dailininkas, ypač puikus jo natūrmortas.

Mykolas Paškevičius su žmona, abu dailininkai, nors ir gyvena New Yorke, bet laikėsi nuošaliai. Dabar bene pirmą kartą pasirodė su savo kūryba, kuri pasižymi tvirtu piešiniu, gera kompozicija. M. Paškevičiaus įdomus Paukščių mėgėjas, gana originaliai suprastas; O. Paškevičienės — Senamiestis, kuriame vaizduojamas Brooklynas, su geru piešiniu, su laisva potepe.

Ant atskiro stalo buvo sudėta keletas dailininkų smulkesnių darbų bei škieų.

Paroda pasiekė savo tikslą — sukėlė pinigų P. Kiaulėno katalogui. Nors diena buvo lietinga, bet lankytojų netrūko. Tai liudija, kad žmonės mėgsta meną. Taip pat keletą kūrinių nupirko.

Bereikia linkėti, kad sąjunga tuoj pat pradėtų rengtis kitai didesnei parodai. Daug kam užkliūva patalpų klausimas. Apriėškimo parapijos salė neturi pritaikyto apšvietimo, bet vis šis tas, vistiek parodos gali įvykti. Reiktų tik pačią salę labiau aptvarkyti parodos metu. O gal tokiam reikalui tiktų piliečių klubo viršutinė salė, kur, tikriausiai, apšvietimo galimūmū būtų didesni?

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIJO VAJANDA JAU 16 TUS ME-
TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENA,
LIETUVI DIDŽIOJO NEW-YORKO
N. J. IR CONN. APYLINKEJE KU-
RIS IESKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.
DABAR
NAUJU LAIKU
ŠEŠTADIENIAMS
NUO 4:00 Iki 5:00
STOTIS **WEVD** (1330 KIL, IR 97.9 MEG. FM)
DIREKTORIUS - JOKUBAS J.
STUKAS 1261 WHITE ST.
HILLSIDE N.J.
WA. VERK 6-3325

Nuo pavasario jis yra paskviestas į Long Island meno institutą, kurį išlaiko ta pati dailininkų sąjunga. Dėsto įvairius dalykus. Institutas yra gana aukšto lygio, lanko pažangūs studentai.

Naujas užsakymas

Per šią pačią sąjungą P. Puzinas gavo nemažą užsakymą. Lewistown bendrovė Long Island stato 6 didelius apartamentų butus. Du iš jų jau baigti. Bendrovė pakvietė P. Puziną naujųjų pastatų dekoruoti. Kiekvienas namas pirmame aukšte turės didelį vestibulį su freskomis, vaizduojančiomis Manhattano istoriją nuo indėnų iki dangoraizių. Visi 6 namai dekoruojami skirtingais piešiniais. Freskos bus didelės, apims visą vestibulį. Antrame aukšte bus mažesni piešiniai iš New Yorko istorijos.

Būdamas Los Angeles, Calif., P. Puzinas buvo itin veiklus: dalyvavo įvairiose demonstracijose, laimėjo bent keletą premijų. 1950 m. laimėjo pirmąją premiją ir pirmą vietą už geriausią tų metų darbą (buvo išstatyta "pabėgėlis" paveikslas). Vėliau už tą patį paveikslą gavo miesto mero medalį už nuopelnus menui. 1951 m. dalyvavo tarptautinėje madonų festivalyje ir už "XX amžiaus madoną" laimėjo pirmąją premiją. Tais pačiais metais laimėjo specialią premiją už gėles.

Besidžiaugdami dailininko laimėjimais, linkime jam kuo geriausios kūrybos, linkime nenutolti nuo mūsų lietuvių dailininkų šeimos ir nors dalį savo meno skirti lietuviškai tematikai.

J.

Advento III sekmadienis

Nepažįstamas Kristus

KUN. JONAS PETRENAS

ADVENTO trečiąjį sekmadienį vadiname džiaugsmo sekmadieniu. Tą dieną ir mišiose nuskamba džiaugsmo gaidos: "Džiaukitės Viešpatyje visuomet, vėl sakau džiaukitės".

Niūrios ir sunkios advento dienos jau persisveria į parbaigą. Netrukus sušalusi žemė atgaivins iš Betliejaus ateinanti šiluma — Užgimimo šventė.

Šią džiugią dieną Evangelijoje, tačiau, nuskamba ir kartūs skundo žodžiai: "Tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate" (Jon. 1, 26—29). Tai buvo žodžiai, kuriuos Jonas Krikštytojas kaip kaltinimą metė parsiėjams, atėjusiems jo taryti.

Šitokie kartūs skundo ir priekaištavimo žodžiai driekiasi per visą žmonijos istoriją. Jie neaiškia spalva aptraukia žmonių veidus, voratinkliais apraizgo širdis, juodom dėmėm aptaško jų darbus — žmonės kad ir nešioja gražų krikščionio vardą, bet jie nepažįsta Gyvybės Šaltinio.

Toks skundas Senajame Įstatyme pranašų buvo išreikštas posakiu, kad jautis ir asilas pažino maloniją šeimnininko ranka, tik išrinktosios tautos vaikai nenori pažinti tikrojo Dievo. Naujame Įstatyme tokį priekaištą žmonėms paliko Jonas Krikštytojas, taręs: "Tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate"...

Jono Krikštytojo ištartieji

MIRĖ ANTANINA JAKAITYTĖ

Siomis dienomis pasiekė liūdna žinia, kad jau prieš trejus metus, mirė Antanina Jakaitytė, kun. Jono Jakaičio (Argentinoje) sesuo. Argentinoje lietuvių laikraštis "Laiukas" rašo:

Lietuvoje, Zanavykų krašte, prieš trejus metus mirė uoli lietuvių katalikų moterų veikėja Antanina Jakaitytė, išgyvenusi 71 metus. Tai žinia lietuvių, gyvenančių laisvėje, pasiekė tik šiomis dienomis.

Savo gyvenime velionė A. Jakaitytė pasižymėjo ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikoje nepaprastai energinga veikla, kovodama už lietuvių moterų lygias teises tiek visuomenėje, tiek ir politikoje.

Lietuvoje ji buvo uoli moterų Lietuvių Moterų Draugijos organizacijoje ir tos organizacijos leidžiamo laikraščio "Lietuvaitė" platintoja.

1913 m. pradžioje ji nuvyko į JAV pas brolių kun. L. Jakaitį, kuris tuomet klebonavo Worcester, Mass., šv. Kazimiero parapijoje. Per 6 savo gyvenimo metus Amerikoje ji darbavosi lietuvių moterų švietimui ir organizavimui ir draugijas. Ji buvo iniciatorė, ir kartu su Uršule T. Joku-bauskaite, A. Nausėdiene ir kitomis veiklesnėmis lietuvaiteimis įkūrė Lietuvių R. K. Moterų Sąjungą Amerikoje su mėnesiniu laikraščiu "Moterų Dirva". Būdamą karšta organizatorė, ji daug prisidėjo prie tos organizacijos skyrtaus kūrimo Worcesterį ir kitose lietuvių kolonijose.

Nuo pat jaunystės Antanina veržėsi į mokslą. Deja, tais laikais, kada Lietuvai buvo užgrobę rusų carai, mūsų tėvyneje ne tik lietuvių mokyklos,

bet ir lietuviška spauda buvo draudžiamas. Ji neturėjo progos patekti į mokyklą. Savo dideliu ryštingumu ji atsiitkinai įsigijo mokslo žinių slaptoje lietuviškoje mokykloje ir godžiu skaitymu iš Prūsų pasienio slaptai gaunamos, rusų žandarų persekiojamos lietuvių literatūros.

Be kitų raštų, A. Jakaitytė buvo sumani dainoms ir eilėms rašyti. Kai kuriems savo eilėrašiams ji sukūrė ir melodijas (Sintautų bažnyčia, Daina apie blaivybę ir kitas), kurios buvo dainuojamos Sintautų ir kitose zanavykų parapijose.

Užsibaigus pirmajam pasauliniam karui ir Lietuvai pasikeitus nepriklausoma valstybe, Antanina grįžo į tėvynę. Pasistačius medinį namelį Lukšų miestelyje, nuošaliu gyvenimu stengėsi atitaityti pašlijusią sveikatą. Deja, savo pirmąsias energijas ji jau nebeatgavo. Karo veiksmams einant, jos namelis Lukšiuose suplėškė nuo gaisro ir jai teko prieglaudos ieškoti tėviškėje Bridžių kaime pas brolių Jurgį Jakaitį, kol komunistai ju ūkį užgrobė kolchozui, o brolių su žmona ir vaikais ištrėmė į Rusijos šaltuosius tyrus. Nėra žinių taip pat, kur mirė ir kur palaidota lietuvių moterų veikėja Antanina Jakaitytė.

Susikaupę karštoji maldoj už moterų žadintojos Antaninos sielą, kartu reiškiamo gilia užuojautą liūdėsio valandoje jos broliui kun. Jonui J. Jakaičiui.

Moterų S-gos 5 kuopos užprašytos mišios buvo atlaikytos gruodžio 1 d. Worcesterienė

Uršulė T. Daukantiene

KRAMER'S PASTRIES
1643 Second Ave. (Tarp 85 ir 86 gatvės) New Yorke
GERIAUSIŲ VOKIŠKŲ KEPNIŲ NAMAS
PYRAGAICIAI, TORTAI, MARCPANAI IR
KITI KEPSNIAI
Visada, o ypatingai artėjančioms Kalėdoms čia gausite visokiasiuų skanėsių, visokioms progoms.
Atidaryta kasdien iki 10 val. vak., sekmadieniais 8—8.

priekaištų žodžiai turėjo pasiekti širdis ne vien parsiėjū, tų pabaltintų grabų, kurie kasdieniniame gyvenime buvo labai jautrus smulkmenoms — "uodą košdavo, o dramblių prarydavo". Jie buvo taikyti ir tiems krikščionims, kurių kambarius puošia paveiksas (Kristus meldžiasi Alyvų soje) o sekmadienį ramiausiai pramiega šv. Mišias; kurie bijo prisiminti mažiausios visuomeninės pareigos, o tačiau mėgsta puošti "sumanaus ir pasi-aukojusio veikėjo šlove". Ir žiūri tada Kristus liūdnas tame paveiksle ne vien į Jeruzalės mūrus, bet ir į širdies griuvėsius tų krikščionių, kurie nepažįsta jų tarpe stovinčio Kristaus.

Tomas Akviniėtis, vidurinių amžių mokslininkas ir šventasis, palikęs daugelį gilių ir brandžios minties raštų, savo gyvenimo pabaigoje kukliai prisipažino: "Aš daugiau išmokau iš Kristaus kryžiaus, negu iš knygų ar filosofų veikalų".

Tie žodžiai nepaniekino mokslo, knygų ar veikalų. Pats šv. Tomas Akviniėtis savo gyvenimo dienas praleido su plunksna rankose, su knyga universitetų katedrose, su iškalbingu žodžiu akademijose ir karališkuose rūmuose. Jie tik patvirtino gilią tiesą — Jėzus Kristus, jo gyvenimas ir darbai yra didžioji ir nuostabiobji knyga, kurią mes turime vartyti ir skaityti visą gyvenimą.

Tai knygai suprasti dažniausiai reikia ne didelio, išlavinto ir išmokslioto proto, sausu žinių, bet lašelio meilės. Motiną su vaiku riša ir suartina ne knygos, mokslo veikalai ar graži poezija, bet meilė, kurioj susitinka ir atsiveria motinos ir vaiko širdys. Labai dažnai nei motina, nei vaikas nemoka tos meilės išsakyti skambiais ir puošniais žodžiais. Dažnai jie gal neturi nė progos vieni kitiems kalbėti gražių žodžių, bet vaikas ir motina junta, kad juos riša didelė ir tampa meilė. Tos meilės neišdildo erdvė, laikas, kapo smiltys.

Šitokia meilė priartina mum Kristų, kurio atėjimą skelbė Jonas Krikštytojas. Tokia meilė geriausiai atsakė ir į klausimą šventojo Arso klebono kun. Jono Vianney, kuris dažnai sutikdavo savo parapijos bažnytelėj žmogelį, ilgas valandas klupantį prieš altorių.

— Sakyk, broleli, ką tu kalbi, žiūrėdamas ilgas valandas į altorių?
— Nieko, — atsakė parapijietis, — aš žiūriu į Jį, o Jis žiūri į mane.

Akys, spindinčios meile, ilgas valandas gali žiūrėti į Tą, kurį mes mylime ir kurio atėjimo laukiame.

LIETUVIŠKI SŪRIAI
Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabunami taktuškai.
Gydytojai sako, kad maitinimasis pienskais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos duonos, tūrų lietuviškų dešrų ir švie. žiū, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių.
Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.
PETRAS LISAUSKAS
64.09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

DĖMESIO!
TRANS - ATLANTIC PARCELS SERVICE
Siunčiame maisto, drabužių ir vaistų siuntinius į visus Europos kraštus, įskaitant ir Sov. Rusiją. Muitas ir visi mokesčiai apmokami čia. Duodame pilną garantiją, kad adresatas siuntinį gaus į savo rankas. Siuntinių netaikome, bet kasdien išsiunčiame — todėl greitas ir sąžiningas patarnavimas.
KALBAME LIETUVIŠKAI
Atdara kasdien nuo 9 iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 9 iki 4 val. p. p. sekmadieniais susitarus.
Trans-Atlantic Parcels Service
2525 Broadway (95 gf. kampas), New York 25, N. Y.
Tel. UNIVERSITY 5-1139

Pagerbė kun. Joną Švagždį

Brocktone gruodžio 1—2 d. gražiai atšvėstas kun. Jono Švagždžio 50 metų kunigystės jubiliejus. Ilgą laiką, apie 30 metų, jis buvo tos nemažos lietuvių kolonijos klebonas, tai ir žmonių į šv. Kazimiero bažnyčią gruodžio 1, šeštadienį, susirinko labai gausiai. Rasi, patraukė ir tai, kad Jubiliatą pagerbė Bostono arkivysk. Richard J. Cushing, pats atvykdamas pamaldom. Taip pat dalyvavo kelios dešimtys kunigų ir vienuolių.

Iškilmingas padėkos mišias aukojo pats Jubiliatas, asistuojamas jo buvusių vikarų: Norwoodo klebono kun. F. Norbuto ir Lowellio klebono kun. J. Skalandžio. Gilios prasmės ir gražaus žodžio pamokslą pasakė kun. St. Yla, kalbėjęs apie kunigo pašaukimą. Po mišių ilgesnį žodį tarė arkivysk. R. J. Cushing, išskeldamas Jubiliatą uolumą kunigo pareigom, meilę žmonėm ir aukojimąsi Dieviui. Paskaitė dar popiežiaus prisiųstą palaiminimą ir kelis sakinius iš savo sveikinaimo laiško. „Jūs esate pavyzdžiu kitiem... Jūs esate žmonių mylimas, nes pirmas kitus mylite ir labai mylite“.

Arkivyskupui asistavo So. Bostono klebonas kun. Pr. Virmauskas ir Cambridge klebonas kun. Pr. Juškaitis. Cereemonijų vedėju buvo kun. Ed. Sviokla, tifererarijum kunigas A. Kontautas, akolitais kun. A. Janušonis ir kun. J. Žuromskis, kryžių nešė kun.

V. Volkavičius. Pamaldų metu giedėjo Nukryžiuotojo Jėzaus seserys. Procesijoje ėjo būrys berniukų ir mergaičių, kai kurios su tautiškais rūbais.

Po pamaldų Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyne kunigam buvo patiekti pietūs. Jų metu pasakyta sveikinimo kalba.

PAGERBTUVIŲ VAISĖS

Gruodžio 2, sekmadienį, Whitmane prie Brocktono, jaukioje svetainėje įvyko Jubiliatą pagerbtuvių vaisės, į kurias susirinko per 400 žmonių, daug kunigų, Sukaktuvininko pažįstamų ir giminių.

Vaisės malda pradėjo Bostono arkivyskupo sekretorius Msgr. Lawrence J. Riley. Vaisėm vadovavo prel. Pr. Juras, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjų pirmininkas. Jisai taip pat angliškai ir lietuviškai pasakė ilgesnį žodį apie Jubiliatą, pastebėdamas, kad iš Bostono vyskupijos lietuvių kunigų yra pirmasis, sulaukęs tos retos ir prasmingos sukakties — 50 metų kunigiško darbo. Priminė kun. J. Švagždžio pastoracinę ir visuomeninę veiklą, pabrėžė jo nukreiptą dėmesį daugiau į dvasinius reikalus, sugebėjimą prieiti prie žmonių ir užkariauti jų širdis. Ilgesnį sveikinimąjį žodį tarė dar Msgr. L. J. Riley. Sveikino Bostono miesto galva Hjalmar R. Paterson, Plymoutho dekanas Msgr. LeRoy V. Cooney, Kunigų Vienybės

pirm. kun. J. Čepukaitis, Brocktono šv. Kazimiero klebonas prel. Pr. Strakauskas, Lietuvos garbės konsulas adv. A. Salna, Vyčių vardu dr. J. Leimonas ir k. Visą glėbį sveikinimų raštų skaitė angliškai Julija Jakavonytė, Brocktono miesto assesorių viršininkė, ir lietuviškai prof. B. Vitkus. Nuskambėjo sveikinimas iš Romos vysk. V. Padolskio ir šv. Kazimiero kolegijos, lietuvių jėzuitų ir marijonų provincijolų Amerikoje, Nekalto Prasidėjimo, šv. Kazimiero ir šv. Pranciškaus seserų, visos eilės kunigų, pažįstamų ir draugų.

Gražiai išleistoje iškilnių programoje vaišių dalyviai turėjo progos perskaityti sveikinimus Apaštališkojo delegato arkivysk. A. C. Cicognani, Bostono arkivysk. R. J. Cushing, Lietuvos įgalioto ministerio Pr. Zadeikio, Vliko pirm. J. Matulionio, Alto pirm. L. Siučio, ALRK Federacijos pirm. inž. A. Rudžio, Lietuvių Bendruomenės C. V. pirm. St. Barzduko, LDS pirm. V. Kudirkos ir eilės kitų.

Užkandžių ir kalbų pertraukoje solo giedojo Adomas Barauskas iš Brocktono, jam akompanavo Stefanija Ventre, šv. Kazimiero parapijos vargonininkė.

JUBILIATO PADEKA

Pagerbimo vakaras baigtas jubiliatą kun. J. Švagždžio kalba ir Amerikos bei Lietuvos himnais.

Savo žodyje Jubiliatas išreiškė gilia padėką visiem, kurie teikėsi jį prisiminti savo maldose ir pagerbti atsilankymu į pamaldas bei vaisės, o taip pat, kurie daug trūšė šiom iškilimėm surengti. Jis jaučiasis giliai sujudintas, negalįs visų vardais paminėti ir rasti tinkamą žodį savo padėkos jausmam išreikšti. Kad tai visa galėjo įvykti, yra Dievo duota malonė, nes einant jau aštuntąjį dešimtį metų, tesilaikoma Dievo ranka, kuri jį vedžiojusi ir gyvenimo keliais. Dažnai išeidavo kitaip, negu buvo planavęs, ir išeidavo geriau, kaip vėliau pasirodė. Už parodytą jam nuosirdumą tegalįs prašyti Dievą, kad visiem gausiai atlygintų.

Jubiliatą pagerbimo iškilimėm rūpinosi komitetas, kurį sudarė pirm. prel. Pr. Juras, sekr. Julija Jakavonytė, nariai — Petras Kubilius, prof. Balys Vitkus, Ipolitas Moncevičius ir Vincas Kudirka.

WORCESTER, MASS.

Moteryų Sąjungos, 5-tos kuopos, susirinkimas įvyko gruodžio 3, vadovaujant pirm. M. Watkins. M. Puzarienė perskaitė protokolą. Pranešta, kad lapkričio 18 už parduotą maistą gauta pelno \$42.00. Sergancios narės yra Vaikšnorienė, Bilevičienė, Sidabriienė ir Pyragienė. Perskaitytas centro pirm. J. Mak padėkos laiškas už maldas ir užuojautą jos motinai mirus.

Buvo išrinkta valdyba sekančio sąstato: pirm. Marcelė Watkins, vicepirm. Nelie Tomson, sekr. Marija Puzarienė, fin. sekr. Margarita Defionienė, išd. Marija Valkavič, globėjos Lie Karbory ir Teofilė Vitkus, maršalka Magdalena Pikteliienė. Dvasios vadas kun. J. Jutkevičius.

Choro pobūvis įvyko lapkričio 26, parapijos svetainėje. Po įvairių pasisakymų ir diskusijų nutarta visu rūpestingumu lankyti dainavimo repetitijas, kurios bus kas antrą ir ketvirtą mėnesio pirmadienį 7 val. 30 min. vakare, mokyklos patalpose. Kiekviena choristė, atėjusi į repetitiją, sumoka kasininkei 10 centų.

SV. MYKOLO bažnyčia Vilniuje. Nuotrauka V. Augustino. Vytauto Augustino Lietuvos vaizdų albumas — geriausia dovana Kalėdom visiems — saviem ir svetimiem. Tekstai lietuvių ir anglų kalba. Išleido Ateitis. Gaunama Ateities administracijoje, 916 Willoughby Ave. Brooklyn 11, N. Y. Nepavėluokite užsisakyti. Kaina 6 dol.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Raupsuotieji

Prel. L. Mendelis rūpinasi ir šiais nelaimingais, sergančiais baisia raupsų liga. Sis darbas, pradėtas prieš 15 metų, davė gražių vaisių. Buvo surinkta daug aukų jiems padėti. Šio advento metu vėl prabilo į tikinčiuosius, į jų geras širdis, prašydamas ir toliau aukoti tam kilniam darbui, kad kiek nors sušvelnintų jų kančias. Klebonas labai gražiai nupasakėjo skaudžią raupsuotųjų padėtį ir tų pasišventusių misionierių, ypač seselių, kurios juos slaugo. Tai gyvi lavonai, kuriuos slaugyti nebet kas gali: reikia tikrai heroiško pasišventimo ir savęs atsižadėjimo.

Prel. L. Mendelis ne tik žodžiu, bet ir laiškais kviečia parapičius aukoti. Tikimasi surinkti virš 10.000 dol. Tai bus graži nuo šv. Alfonso parapijos Kalėdų dovana raupsuo-

tiems. Tikrai didelė garbė šiai lietuvių parapijai.

Prie bažnyčios durų yra raupsuotųjų paveikslai, kad kiekvienas matytų ir pasigailėtų. Už tokias aukas Dievas šimteriopai atlygins.

Legionierių kalėdinis parengimas

vaikučiams, kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiais metais legionierių postas ir jų auxiliary ruošia gražų kalėdinį pobūvį, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 16, Lietuvių atletų klube. Čia vaikučiai gaus ne tik saldumnių, bet ir vertingų dovanėlių. Legionieriai sušelpia ir neturtingas šeimas maisto siuntiniais, o moterys aplanko sužeistus karius veteranų ligoninėse.

Sv. Vardo draugijos susirinkimas

įvyko gruodžio 4, Calvert salėje. Tai buvo gausus susirinkimas, kuriame kalbėjo Louis Budenz, buvęs komunistas, vėliau grįžęs į katalikų Bažnyčią. Jis įdomiai ir įtikinančiai pasako apie komunizmą, jo pavojus ir skaudžias pasekmes.

Kalėdinis vaikučių tataras

įvyks gruodžio 16, sekmadienį, šv. Alfonso mokyklos salėje. Sis metinis parapijos mokyklos parengimas yra vienas iš gražiausių mūsų parapijos. Čia ir žmonių daugiausia susirenka, nes kiekvienas nori pamatyti, ką tie mažieji gali suvaidinti, ypač tai įdomu tėvams, broliams, seserims ir visai giminei. Sis yra linksmiausias praleidžiamas sekmadienio popietis. Visas nuopelnas seselėms kazimierietėms, kurios su nepaprastu kantrumu ir pasišventimu paruošia vaikučių vaidinimui, šokiams, eilėraščių ir giesmiams. Sis parengimas nuteiks visus Kristaus gimimo šventei.

Gruodžio 16, 4 val. popiet, visi keliai veda į parapijos mokyklos salę.

Agniatė Smalenskienė

71 m., lapkričio 25, einant jai gatve, buvo sunkiai sužeista. Jau nebe pirmas lietuvis suvažinėjamas. Reikia daugiau atsargumo, ypač didesnėse gatvėse, kaip Fremont, Balti-

more, Pratt. Juk nemažai girtų važiuoja!

Jokūbas Minkevičius

mirė lapkričio 26. Sv. Alfonso bažnyčioje penki kunigai atlaikė už jo sielą šv. mišias. Palaidotas šv. Stanislovo kapinėse. A. a. J. Minkevičius buvo senosios kartos žmogus, ilgus metus ėjęs įvairias pareigas lietuvių salėje, priklausęs įvairioms lietuvių draugijoms. Nulūdime paliko žmoną Sofiją, dukteris Oną ir Elena, sūnus Edvardą ir Vincą, daug anūkų ir anūkių.

Lietuviai sportininkai

šiais metais dalyvauja futbolo komandoje "Colts". Jie yra tik du: Jonas Unitas ir Aleksandras Sandauskas, laikomi geriausiais žaidėjais. Susitikime su Los Angeles komanda buvo laimėta 56—21.

Sv. Alfonso bažnyčios dekoravimas

baigiamas. Liko tik dvi išorinės sienos. Klebonas prašė parapičių paremti šį gražų darbą aukomis. Altoriaus ir Rožančiaus draugijos aukavo virš šimto dolerių.

Jonas Obelinis

● **Chicagos LB apygardos** suvažiavimas įvyksta gruodžio 16 Lietuvių auditorijoje.

● **Iš Madrido**, Ispanijoje, lietuviškos transliacijos į Lietuvą vyksta kas vakarą.

● **Juozo Grušo** Karjeristų romaną dviem tomis išleido Nidos Knygų Klubas Londone, II tomas turi 160 psl.

● **Vilniuje sušaudytas** Enrikas Sarkanas, senesniai Kaune nužudęs prof. J. Zemaitį su žmona.

IŠ VISUR

● **Jokūbas E. Gediminskas**, inžinierius architektas 33 metų, po sunkios ir ilgos ligos mirė gruodžio 4 d. New Kensington, Pa. Architektūrą jis studijavo Kaune, Stuttgarte, Vokietijoje, ir baigė Pittsburghe, Pa. Paliko trijų mėnesių dukrelę ir žmoną Oną, Amerikos lietuvaite.

● **DuBois, Pa.** Sv. Juozapo mokyklos mokiniai giedos keturias lietuviškas giesmes ir vieną lotynišką dviem balsais per radiją gruodžio 19 d. 6:30 v. v. Jiems vadovauja mokyklos viršininkė sesuo M. Valeria, OSF.

● **Kun. Albinas Margevičius**, lietuvis misijonierius Japonijoje, siunčia visiems savo geradariams kalėdinius sveikinimus. Vasario 2 sudėgė misijos mokykla. Liepsnose žuvo vienas kunigas ir vienas broliukas. Kun. A. Margevičius irgi buvo apdegęs. Dabar mokykla atstatyta, ir joje mokosi japonų jaunimas. Lietuvio misijonieriaus adresas: Fr. Albinas Margevičius, Tokyo to Suginamiku, Hachinaricho 90, Japan.

● **Reikalingas vargonininkas** vienai lietuvių parapijai. Salygos geros. Parapijoje keturi kunigai. Kreiptis į Darbininko redakciją.

● **Ugnė Karvelytė** baigė politinių mokslų institutą Paryžiuje ir netrukus žada emigruoti Amerikon.

● **Melburno lietuvių** parapija Australijoje nupirko 9 kambarių mūrinį namą, sutarta 8500 svarų kaina. Aukojo pirkiniai ir nekatalikai.

● **Lietuvių namus** baigia statyti Geelongo lietuvių kolonija Australijoje. Geelongas yra 55 mylių nuo Melbourne, lietuvių gyvena 400, veikia LB parapijos komitetas, savitgalio mokykla. Leidimas namams statyti gautas 1954 m. Dabar baigiamas vidaus įrengimas.

● **Prof. K. Aleksa**, ilgesnį laiką nepriklausomos Lietuvos laikais buvęs prorektorius Zemės ūkio Akademijoje, mirė lapkričio 6 Lietuvoje. Buvo gimęs 1881 m., iš profesijos veterinarijos gydytojas, paskelbęs daug straipsnių ir parašęs knygų.

● **Aldona Stempuzienė** gruodžio 17 dainuoja Clevelande su moterų simfoniniu orkestru meno muziejaus rūmuose.

PAIESKOMA

Vincas Cidzika, gyvenęs Wuerzburgo DP stovykloje, išemigravęs į Angliją. Jis pats, arba žinantieji apie jį, prašomi atsiliepti į Darbininko redakciją: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Mečislovas Jonas, sūnus Juozo, gimęs 1910 m. Pakalniškių km.; paskutiniu laiku gyveno Kaune Aušros gt. 17—6. Zinančius apie jo likimą arba jį patį prašome rašyti: H. Petrauskas, 16, Newbold St., London, E. 1, England.

Sandargas Petras, gimęs ir gyvenęs Zuikynės km. Gelgaudiškio v. Prašome pranešti: A. Kriščiūnaitė, 16, Newbold St., London E. 1, England.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

Expresu — siuntiniai apdrausti Maisto produktai. Nauji ir vartoti daiktai, Nedžiagos — audeklai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos. Maitai apmokami čia. Veikia jau 10 metų.

SYLVAN TRADING CO.

200 Second Ave., New York 3, N. Y. (Tarp 12 ir 13 St.) Tel. GRamercy 7-5681 Atidarytos kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 v. v. Seštadienį nuo 9 iki 4 v.

We ship on the licence of Globe Travel Service.

Jei norite siusti siuntinius į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ar kur kitur kreipkitės į seną, pačią patikimiausią firmą

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 Bedford Ave. Brooklyn 16, N. Y. Tel. INgersol 7-7272 INgersol 7-6465

kuri yra įgaliota Inturisto, Maskvoje, čia vietoje priimti muitus. Kasdien atidaryta, o taip pat sekmadieniais nuo 9—6 šeštadieniais nuo 9—4 val. Pilnai garantuota.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa

WBMS, 1090 kilocycles BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu

VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave. BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.

O KO KO?

Su manim buvo atsitikę tas pats, kas ir su žmonėm nutinka. Sakysime, 1953 liepos 31 Vokietijoje. Dortmunde, iš nusiminimo nusizūdė Adolfas Bettels. Lavoną sūnus atpažino, šeima apraudojo ir palaidojo. Praėjus dvylikai dienų, kitame miestelyje, Grifhorne, policija suėmė žmogų, su kiais besimušusi. Patikrinus dokumentus, pasirodė, kad būta Adolfo Bettelio iš Dortmundio. Sūnus atgijusi tėvą dar labiau atpažino. Tačiau liko paslaptimi, kas buvo tas pirmasis Adolfas Bettelis, kurį palaidojo kaip nusizūdėlį. Mes, žinoma, tos paslapties neišsklinsime, jei ten vietoje nieko negalėjo išaiškinti. Faktas tėra toks: žmogus būna negyvas ir paskui pasidaro vėl gyvas, kaip ir žvirblis BePastogis.

Mano atsipeikėjimas po vasarinės šilimos yra visai suprantamas. Šiltom dienom žmogus suglemba ir drybso arba po pastogę arba po saulę. Florida vasarą yra visur ir visiem, žiemą — nevisiem. Žiemą daug kam tenka lindėti savam kampe ir apmąstyti dalykus iš esmės. Taip ir aš darau, besivartydamas po senus raštus. O čia, kaip ir gyvenime: kas buvo mirę, atgyja.

Ryšium su gruodžio 17 perversmo 30 metų sukaktimi, mūsųose atgyja apdūmojimai: geras tai buvo perversmas ar prastas? Norėdami padėti apsispręsti, siūlome apdūmojimam tokius pareiškimus:

“Kadangi senais rinkimų įstatymais suauktas seimas būtų privedęs vėl prie anarchijos, tai aš su vyriausybe 1928 m. ryžomės pakeisti senąją konstituciją” (A. Smetona 1936). Kadangi Smetona, išrinktas prezidentu, 1926 gruodžio 19 prisiekė laikytis senos konstitucijos, o paskui ją vienašališkai pakeitė, tai kyla klausimas, kada įvyko tikrasis perversmas — 1926 rudenį ar 1928 pavasarį?

“Turime stiprią valdžią, kuri be jokių dvejonų apvaldys kraštą nuo nepageidaujamų elementų ir išves iš tų partinių rietenų, į kurias jis buvo pakliuvęs prieš gruodį 1926 metais (Z. Toliušis 1929). Kadangi Zigmąs Toliušis buvo liaudininkas, o liaudininkai valdė prieš gruodžio 17, tai kyla klausimas: kas buvo tasai nepageidaujamas elementas?”

“Kitados Smetona rasė apie Šteževičiaus rykštės pedagogiką. Dabar visa jo politika yra tik rykštės politika” (A. Valdemaras 1931). Klausimas: kokia būtų buvusi paties Valdemaro politika, jei jis nebūtų gavęs rykščių iš Smetonos?”

Zv. BePastogis

SOPLINGOSIOS DIEVO MOTINOS bažnyčios statymo komitetas su klebanu kun. L. Voiciekausku.

GRAŽIAI IR IŠKILMINGAI BAIGĖ KILNŲ DARBA

Keturius metus trukusi bendro darbo ir ryžto šeima — Naujosios Bažnyčios statymo Fondo Komitetas — gruodžio 4 d. iškilmingu susirinkimu baigė savo darbą.

Gaila buvo taip tvirtai susicementavusiai šeimai skirtis. Juk keturius metus ją rišo bendras kilnus tikslas — pastatyti savus nuosavus Dievo namus, kuriuose galėtų savo gimtąja kalba ir pagal savo papročius melstis, o taip pat būti pavyzdžiu kitiems.

Petras Vėlevas, kuris bene didžiausią našta tempė būdamas visą laiką šio komiteto pirmininku, trumpai peržvelgė komiteto nuveiktus darbus, turėsus sunkumus ir nurodė, kad ši parapiečių grupė tikrai buvo pasišventusi šiam kilniam žygiui ir tą žygi atliko, nesustodama kryžkelėje. Jis jautė didelę jėgą ir paramą ir todėl ištesėjo ištisus keturius metus eiti vadovaujamas pareigas.

Parapijos klebonas kun. Leonas Voiciekauskas, kuris visada tardavo savo svarų ir atvirą žodį, ir šį kartą nesigailė šios siltų žodžių. Pasidžiaugęs šios gražios ir stiprios šeimos nuveiktais darbais, priminė, jog lietuvis pasižymi giliu protu ir sugeba atlikti didžius darbus, o tati įrodo, kad tokia tauta niekada nežus, o jos židyns — Lietuvos žemelė — visų pasiryžimu ir aukomis anksčiau ar vėliau bus išlaisvinta iš neprietelių baisaus jungo.

Kun. D. Pocius, kurisėjo Naujosios Bažnyčios Statymo Fondo direktoriaus pareigas ir kuris ant savo pečių nešė sunkią įvairių rūpesčių našta, džiaugėsi, kad toji našta diena dienon lengvėja ir rytojūs parapijai švinta. Keturių metų bendro darbo vaisiai liks neišdildomi parapijos istorijoje ir jie bus mūsų jaunesniosios kartos suprastai ir įvertinti. Liejosi kun. D. Pociui širdingi ir drauge džiaugsmingi žodžiai, primindami šiai gražiajai ir darbščiajai šeimai, kad ji nors ir išsikirsto, tačiau

KEARNY, N. J.

visada turi būti geriausiai ir pavyzdgingiausiai taktininkais parapijos darbe.

Padarė pranešimus taip pat ir atskirų komisijų vadovai. Kalbėjo Alice Smigelskis, visą komiteto gyvenimo laiką puikiai tvarkiusi raštinės reikalus, protokolų sekretorė Z. Dasker, daug pinigų fondui surinkusi pardavimo (Leewal) vedėja Margaret Matulaitis, bėgą vedėjas Fr. Jennus, žurnalo spausdinimo komisijos pirm. P. Vėlevas ir kt. Ir visai tai nebuvo tušti žodžiai, bet faktai paremti skaičiais bei atliktais darbais.

Komitetas suruošė taip pat ir šauniai vakarienę, kurios

metu pasidalinta išpūdziais ir prisiminimais.

Ta proga trumpai norėtusi paminėti šiuos svarbesnius šios parapijos įvykius: parapija įsteigta 1915—1916 m. pastatyta pirmoji bažnyčia Harrisone, N. J., 1952 m. spalio 26 d. paskelbtas vyti naujajai bažnyčiai statyti, 1953 m. rugpiučio 30 d. prakasta ir pašventinta žemė, 1955 m. kovo 20 d. pašventinta naujoji bažnyčia Kearny, N. J. Parapijai priklauso apie 500 šeimų.

Taigi, šiandien Kearny miestai puošia graži lietuvių šventovė, kuri atkreipia svetimtųjų dėmesį, o lietuviui sukulia džiaugsmo ir pasididžiavimo.

J. M.

CLEVELAND, OHIO

Trys Balfos skyriai Clevelande praveda pinigų rinkliavą sušelpi tremtiniams Europoje ir Sibire. Prašoma visų lietuvių paremti šią rinkliavą aukomis, kuriomis bus sušelpi vargstantieji lietuviai, kartu ir mūsų giminės bei pažįstamieji. Vajus baigiamas gruodžio 18 d.

Apie 50 žmonių vaikščios po namus. Šio vėjau vedėjai yra S. Laniauskas ir J. Zukauskas. Jei liktų nesurastų, neaplankytų, prašom savo auką įteikti šv. Jurgio parapijos kioske Roveičiu.

ALRK Federacijos nupirkta jaunimui stovykla jau baigiamą įrengti. Praeitą vasarą buvo padaryti dideli darbai: su-

tvarkyti trys maudymosi baseinai, pastatyta salė, baigiamą įrengti virtuvė. Ateinanti pavasari tuojau bus statomi gyvenamieji pastatai. Tai buvo padaryta duosnių lietuvių aukomis. Aukos plaukia ir toliau, nes jų dar nemažai reikalinga. Prašytume ir toliau remti šį gražų darbą.

Naujos parapijos pradėjo veikti skautės, kurias globoja Nainienė. “Laimutės” draugovėje išmokstama gražių darbėlių ir lietuvių kalbos. Tėvai patenkinti ir dėkingi.

Būtų pageidaujama naujojo parapijoj turėti ir ateitininkų skyrių, nes čia esantiem yra pertoli šv. Jurgio parapija.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Kun. dr. Vytautas J. Martusevičius atšventė sidabrinę sukaktį. Prieš 25 metus, gruodžio 6, jis buvo išventintas kunigu. Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje, kur jubiliatas šiuo metu klebonauja, sukaktį atžymint gruodžio 9 jis aukojo iškilmingas šv. Mišias gausiai dalyvaujant parapiečiams ir svečiams.

L. Bendruomenės apylinkės naujai išrinktoji valdyba pareigas pasiskirstė taip: Leonas Būra — pir. l., J. Jozas Cesonis — vicepir. l., Vytautas Macijauskas — kultūros ir švietimo reikalų tvarkytojas, Regina Aleknaitė — sekretorė, Stasys Melnikas — išdinininkas, Algis Danta — išdinininkas radijo valandėlės reikalams (jis rūpinasi tarptautiniais reikalais), ir Ona Salčiūnienė — narys parengimų reikalams.

Pareigas pasiskirstė, gruodžio 9 įvyko bendras buvusios ir naujos valdybos posėdis. Senosios valdybos nariai įteikė buvusiam valdybos pirminkui Mykolui Bigieniui dovanėlę — V. Augustino knygą Lietuva. Naujai valdybai palinkėta sėkmės. Bendrai aptarti artimiausieji darbai. Balui Raugui iš valdybos pasitraukus, jo vieton įėjo kandidatas Stasys Melnikas.

Į laišką JAV Prezidentui, kurį pasiuntė 8 metų lietuvaite, prašydama padėti Vengrijos žmonėms, atsakymą atsiuntė Valstybės Departamentas. Kartu pridėta informacija apie padarytus žygius Vengrijos žmonėms padėti.

Tautinės Sąjungos skyriaus pirmininkas Petras Mitalas gruodžio 7 dalyvavo L. Politinės Vienybės Sąjūdžio pasitarime.

Naujųjų Metų sutikimą ruošia L. Bendruomenė. Salės papuošimu ir programa rūpinasi Bendruomenės Balso redakcinis kolektyvas, bufetu — Antanas Impulevičius, užkandžiais — Ona Salčiūnienė. Parengimo šeiminninku bus Vytautas Macijauskas. Sutikimas įvyks šv. Andriejaus parapijos salėje. Pradžią 8 val. vakaro.

A. A. Agotos Onos Augaitienės laidotuvės įvyks gruodžio

BALTIEJI IR RAUDONIEJI

VETERANAI PABAKSNOJO RAUDONODŽIUS. “ŠLIUPTARNIŲ” AUTORIS PARODĖ SAVO TIKRAJĮ VEIDĄ. BANKETAS “LIETUVISKOS DEŠROS SU KOPŪSTAIS”.

Pereitą savaitgalį daugeliui Chicagos lietuvių teko praleisti senojoj Chicagos lietuvių širdyje — Bridgeporte, kuris, nors ir skerdyklų kvapo nuolat glostomas, dabar labai pajaunęjęs ir pasigražinęs.

Seštadienį lietuvių auditorijos rūmose vyrų choras surėngė priešadventinį linksmavakarį, norėdamas sutelkti lėšų “Rigoletto” operos lietuviškiems spektakliams, gi sekmdienį toje pačioje vietoje įvyko Balfos pirm. kan. J. Končiaus ir nusipelnusių Balfos darbuotojų pagerbimo banketas.

Priešadventinis linksmavakaris vyrams puikiai pasisekė. Vos sutilpo visi svečiai didžiojoje auditorijos salėje, ir vyrams liko nemažai pelno labai brangiems operos pastatymo reikalams, ir kartu šviesios vilties.

Bet jau šeštadienio vakare Bridgeporte prie auditorijos sukiojus sustiprintos policijos sargybos. Iš lūpų į lūpasėjo žinia, kad sekmdienį veteranai pikietuosią lietuvių komunistų turgu, įvyksiantį jį išgytuose “Mildos” namuose, priešais pat auditoriją.

Po klasiško pravažiuojančio Molotovo pikietavimo, kuris įvyko prieš pusantrų metų ir plačiai nuskambėjo per didžiąją Chicagos spaudą, dabar štai, Vengrijos kruvinų įvykių įkaitinti, Don Varnas postu veteranai ir Katalikų Veteranų posto nariai sumanė pabaksnoti savuosius raudonodžius, kurie bent iki šiol ramiausia rinkdavosi į “Mildos” namus Maskvos idėjomis pasisotinti.

Taip ir įvyko, kad sekmdienio rytą raudonuosius “Mildos” namus apsupo policija ir pikietuotojai, daugumoje karo veteranai, su plakatais, skelbiančiais tų “Mildos” namų įnamių “geruosius darbelius”.

Tvarkingas pikietuotojų ratas sukosi iki vėlyvo vakaro, pikietuotojų gretos keitėsi, nes žmonių, norinčių paimti į savo rankas pikieto plakatus, nei minutė nepritruko, juoba, net ir lenkai veteranai savanoriškai atskubėjo talkon. Studentija ir net mokyklinis jaunimas buvo vieni iš aktyviau-

sių talkininkų karo veteranams.

Pikietavimas pasiekė tiksą — raudonųjų maskaradas buvo išardytas. Vos keliolika užkietėjusių fanatikų bedrįso praeiti pro pikietuotojų plakatus į vidų. Beje, tų tarpe ir žinomas medicinos daktaras — “Šliuptarnių” autorius, nu-nešė išplatintų bilietėlių šakneles raudoniesiems ir, iš ten išėjęs, viešai plūdosi, kad, girdi, ten moterėlės visko taip kruopščiai prisigaminusios, o čia “kryžiokai” su plakatais žmonėms kelią pastoję.

Keista, kad tą žmogų bendradarbiauti priima net redaktoriai tų laikraščių, kurie visa galia remia Altą ir kitus Lietuvos laisvinimo veiksmius.

Pikietuotojams dar tebevaikštant, iš visų plačiosios Chicagos kampų ėmė rinktis lietuviai į auditorijos rūmus, į Balfos banketą. Minia susisipietė šaligatvyje prieš “Mildos” rūmus, kiti ėmė pikieto plakatus į rankas ir taip Balfos banketas turėjo gerokai vėluoti.

Balfas, turbūt, visoje Chicagoje yra vienintelė organizacija, kuri į savo parengimus taip gausiai sutraukia visų trijų kartų lietuvius. Tai buvo ir šį kartą.

Pats banketas buvo parengtas “lietuviškos dešros su kopūstais” stiliuje, atsieit, ne prabangiame viešbutyje su “steikais” ir “kokteiliais”, bet savoje lietuviškoje pastogėje, su lietuviška dešra ir kopūstais.

Bet paprastas stilius ir kukli sava pastogė neatbaidė mūsų piniginųjų asmenų ir pagarbinių lietuvių veikėjų nuo dalyvavimo šiame bankete. Kaip tik ta pilka pastogė dar ryškiau simbolizavo lietuviškojo sodžiaus išaugintų sūnų — nusipelnusių Balfos darbuotojų — lietuviškų širdžių lietuvišką plakimą ir lietuviškai ty-rą artimo meilę.

Banketo metu kvėpėjo deš-

H. W. MALE

TIME STUDY ENGR.

Exceptional opportunity with world-wide mfr. for man experienced in establishing standards, labor saving methods and other related time study duties. Packaging background helpful. Permanent position. Free insurance and pension plan. This is well worth investigating. Call Michigan 2-7549. For Appt.

ELECTRICAL — MECHANICAL ENGINEERS and DESIGNERS

SALARY OPEN
EXPERIENCED IN COMMERCIAL, INDUSTRIAL & INSTITUTIONAL TYPE BUILDINGS WITH AIR CONDITIONING, PLUMBING, HEATING OR ELECTRICAL APPLICATIONS.

CONTACT MR. GEORGE JARIK RA 6-2527 ARCHITECTS

S O M

37 S. WABASH 12 FL. CHICAGO 3, ILL.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAZELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacint 7-4677

JANOS SAMOGYI, yengrų sportininkas, čempionas čjikas, dalyvaves olimpiadoje, palieka Australijoje. Jo žmona su dviem vaikais iš Vengrijos pabėgo.

● Inž. Antanas Brazdys ligi šiol gyvenęs Anglijoje, su žmona ir 4 vaikais gavo vizą įvažiuoti į Ameriką ir laivu “Queen Elizabeth” išplaukė iš Anglijos. Ketina apsistoti Chicagoje.

TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD. TAKER TELEPHONE: DEARBORN 2-0819

HELP W. FEMALE

BANK POSITION

Experienced but will train bookkeepers, Borrowoughs or N. C. R. High salaries, 5 day week, excellent trains. Pleasant working conditions. NATIONAL BANK OF ALBANY PK. 3424 W. LAWRENCE ASK FOR BENEDETTI BERNIUKAS

FACTORY WORKERS STEADY YEAR-AROUND WORK

No experiences necessary; will train girls, women and housewives to do various operations in manufacturing and assembling greeting cards. Clean, modern plant; must be willing to do standing jobs; 5day week; Mond, thru Fri. good hourly rate.

AGE 18 TO 50
First shift, 8 a. m. to 4:42 p. m. AGE 21 TO 50

Third shift, 11 p. m. to 7:30 a. m.

INTERVIEWING HOURS
Mon. Tues. Wed. 3:30 to 11 a. m. and 1 to 7 p. m.

Thurs. Fri. 8:30 to 11 a. m. and 1 to 4 p. m.

PART TIME FACTORY

AGE 18 TO 50
9 a. m. to 3 p. m. Mon. thru Fri. Earn additional money for Christmas by working in our clean modern plant on a temporary part time basis for approximately 3 months. Must be willing to do standing jobs. Good hourly rate.

AMERICAN GREETING CORP. 1300 W. 78 OL 1-3000 oil Lake Ave. CLEVELAND, OHIO

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR LATEST INTEREST RATE

COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY

Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860
185 BROADWAY at BEDFORD AVE.
528 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured
Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Mirus

AGOTAI ONAI AUGAITIENEI,

liūdinčias dukteris Južę Augaitytę ir Kazimierą Pluškonienę nuosirdžiai užjaučia

B. ir M. Žukausky,
A. ir S. Romanausky,
K. ir B. Čikoty šeimos

SACHMATAI

Veda K. Merkis

North Central p-bėse, Milwaukee, Wis. dalyvavo 106 žaidėjai, jų tarpe penki lietuviai: Tautvaiša, Jakštas, Zujus, Skėma ir Karpuška. Pirmybės laimėjo Albert Sandrin ir latvis J. Tums, abu surinkę po 6-1 taškų. Mūsų meistris Povilas Tautvaiša su kitais penkiais dalinosi trečią vietą, turėdami po 5½ taškų. Kazys Jakštas ir Aleks. Zujus pririnko po 5 taškus. Kazys Skėma baigė su 4½ taškų, o Vladas Karpuška su 3½.

Bostono tarpklubinėse p-bėse Harvardo universitetas įveikė lietuvių pirmąją santykiu 3-2. Mums taškus pelnė: Kazys Merkis 1 (jis įveikė 1954 Bostono meistrį D. Freemaną), Ged. Sveikauskas ½ ir Petras Kontautas ½. So. Bostono liet. pil. d-jos šachmatininkai p-bėse dalyvauja su dviem komandom. Antroji komanda p-bes pradėjo sekmingiau, ji laimėjo prieš Cambridge Brattle 3-2. Po tašką laimėjo Jonas Grinkus, Alb. Karosas ir Stasys Kazlauskas. Gruodžio 7 d. į So. Bostono liet. pil. klubą atvyksta Harvardo B komanda; ji rungsis

Baltieji...

(Atkelta iš 6 psl.)

ros, aidėjo sveikinimai ir kalbos, skambėjo diplomai ir pinigai, sklido nuoširdi, visus sujungusi lietuviška šiluma. Inž. A. Rudis vedė banketą. Svečių buvo apie 500. Prie garbės stalo daugiausia matėsi žilagalvių pagarbos nusipelnusių asmenų kurie, nuo pirmųjų Balso įsikūrimo dienų iki šiol, kaip negriūnantieji Lietuvos girių ažuolai, išlaikė šią bendrą lietuvių šalpos organizaciją gyvą, veiklą ir dosnią pagalbą reikalingiems. Viduryje sėdėjo Balso tėvas kan. J. Končius, kuris savo kalboje tarp kitko pareiškė, kad jis daras žygių nuvykti į Lietuvą ir Sibirą iširti ten esamus lietuvių padėties ir kad jis drąsiai sutiksiš visokius galimus netikėtumus anapus... Kan. J. Končius kalba susilaukė didžiulio plojimo.

Daug garbingų svečių buvo pristatyta publikai. Kai atsiėjo finansininko J. Marckevičiaus sūnus, taip ir paklojo 500 dolerių auką. Finansininkas Jonas Pakel, tas buvęs Dainų šventės finansų ministras, banketan atėjo su gatavai išrašytu 200 dolerių čekiu kišenėje. Prie jų prisijungė inž. A. Rudis su ponia, Valerijonas Simkus, Chicagos Lietuvių Moterų Klubas, District Saving and Loan Association ir Lietuvių Prekybos Namai, aukodami po šimtą, ir ilga eilė kitų aukotojų.

Siuo gražiu banketu ir duoniomis aukomis Balso pirminkas, nusipelnė Balso veikėjai ir kiti Balso darbuotojai kaip tik ir buvo paskatinti nuleisti rankų šalpos darbe ir toliau, veržtis į Sibirą ir į vargo nusiaubtus lietuvių namus tėvynėje, nes dabar kaip tik prasideda naujoji Balso darbų era. Vladas Ramojus

su lietuvių antrąja, o šeštadienį, gruodžio 8 d. atvyksta Western Electric rungtynėms su lietuvių pirmąja. Rungtynių pradžia 7:30 v. v.

W. Suesman, 160 Broad St., Providence, R. I., išleido 1956 N. Anglijos pirmenybių brošiūrėlę (26 psl.), kaina \$1.00. Įdėta 30 partijų, kurioms komentarus paruošė Suesman, N. Anglijos 1951, 1952, 1955 meistris.

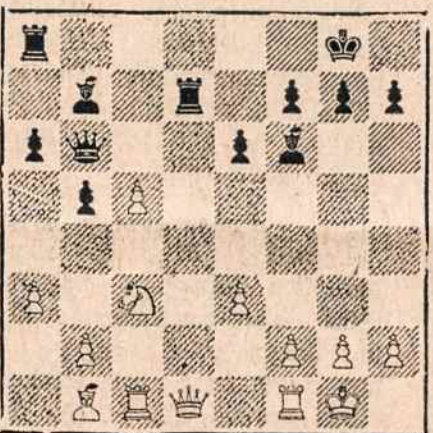
Lietuvos meistris Vladas Mikėnas 1937 m. tarptautiniam Kemerio turnyre įveikė pasaulio meistrį Dr. Aliocriņą, didmeistris: Tartakoverį, Petrovą, Stahlbergą ir kt. Jo partija su Petrovu buvo apdovanota antruoju grožio prizu.

Balti: Vladas Mikėnas (Lietuva),

Juodi: V. Petrovas (Latvija).

1. d4 d5 2. e4 e6 3. Zc3 Zf6 4. Rg5 Re7 5. e3 Zbd7 6. Zf3 0-0 7. Bc1 a6 8. a3 d:c4 9. R:c4 b5 10. Ra2 c5 11. 0-0 Rb7 12. Bb1 Vb6 13. Ze5 Bfd8! 14. Z:d7 B:d7 15. R:f6 R:f6 16. d:c5! Vc6 17. Vg4 V:c5 18. Za4 Va7 19. Ze5 Be7 20. Z:e6!! B:c1 21. B:c1 Vb6 22. Zg5! Rg5 23. V:g5 Vd8 24. Vg4! g6 25. Bd1 Vf6 26. Vd7 Vc6 27. V:c6 R:c6 28. f3 Kf8 29. Kf2 Ke7 30. e4 f6 31. Ra2 a5 32. Rd5 Bad8 33. Ke3 g5 34. Bd2 Re8 35. Bc2 Kd6 36. Rg8 Bb8 37. R:h7 Rf7 38. Rf5 b4 39. Bc8 b:a3 40. B:b8 a2 41. Bd8+ Kc5 42. Bd1 Kb4 43. e5! f:e5 44. Rc2 a4 45. Kd2 a3 46. b:a3 K:a3 47. Kc3 ir juodi pasidavė.

PETROVS

MIKĖNAS

(padėtis po baltų ėjimo 16. d:c5)

E. Staknys, A. Šukys ir J. Vilpišauskas New York'e iškovojo teisę lošti pirmose pabaltiečių pirmenybėse Amerikoje. Preliminarinėse varžybose, kurias pravedė Baltijos šachmatų klubas, dalyvavo viso 24 lietuviai, latviai ir estai, kurie rungsis savo tarpe pora mėnesių kad išaiškinti čempionato finalistus. Be trijų mūsų žaidėjų baigmė dar išklasifikavo šeši latviai ir du estai.

New York'e Baltijos šachmatų klubas gruodžio 14 d. pradės "paguodos" turnyrą žaidėjams nepatekusiems į čempionato finalą. Į šį turnyrą taip pat priimami nauji žaidėjai nedalyvavę preliminarinėse varžybose. Dalyviai užėmė tris pirmąsias vietas šiame turnyre įgys teisę pretenduoti sekanciais metais į aukštesnę klasę.

SKAITYK VARPELĮ. Įdomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Metams tik \$2.00. Rašyk:

Kennebunk Port, Maine

ERVIN ZADOR, vengru sportininkas plaukikas, rusų sumuštas vandenyje. Vengrai laimėjo prieš rusus santykiu 4-0.

SPORTAS

LAK: Philemon 57:59 (28:29)

Nebepamename, kada LAK krepšininkai turėjo tokias azartiškas rungtynes, kaip peireitą šeštadienį. Pirmose minutėse išsivyravusi pasiutiška sparta išsilaikė iki pabaigos. Pergalei svyrant tai vienon tai kiton pusėn, rungtynės į galą virto dramatiška kova. Ją tris sekundes prieš pabaigą laimėjo greitieji Philemonai. Mūsų pusėje šį kartą kiek šlubavo gynimas, o į pabaigą prisidėjo ir kelios klaidos, kurios mums atsiliepė. Vienu metu atletai vedė net 8 taškų skirtumu. Priešininkui pavyko išlyginti ir persverti, bet likus žaisti dviem minutėm, mūsų kiai dar vedė 57:55. Philemonai išlygino 1 min. ir 45 sek. prieš galą. Atletai iš savo rankų kamuolį išleido, o priešininkas išlaikė ir tris sekundes prieš pabaigą įmetė krepšin. Mūsų kiai dar griebėsi dviejų pertraukėlių, bet nesusidarė progos mesti. Iš mūsų šį kartą daugiau pasižymėjo Macis, dirigavęs žaidimą ir stailgiais padavimais įnešęs daug sumišimo priešininko eilėna. Beto, gerai sukosi šaltasis Slepety, pasiekęs apie 75% savo metimų. Mūsų kiam taškų pelnė: Macis — 15; Bačanskas — 12; Slepety — 11; Daukša — 10; Kidžius — 9.

Sporto savaitgalis

Pabūres oras sraukė peireito sekmadienio futbolo pirmenybių kalendorių. Ateinantis savaitgalis, tikėkime, bus padoresnis. Krepšininkams šį šeštadienį rungtynių neturint, matysime LSK visas keturias futbolo komandas pirmenybių kovose. Jaunučiai žaidžia šeštadienį 2 val. savo aikštėje su Pfaelzer SC. Sekmadienį pradeda jaunieji, kurie keliauja į

Astoriją žaisti su Eintrachtu 11:15 val. Abi "senių" ekipos vyksta į New Jersey, kur North Bergen NJ, Shuetzenparke, susitinka su NY Hungarians vienetais. Rezervinės pradeda 12:30, o pirmosios 2:15 val. Pirmame rate prieš juos pavyko išplėšti lygiąsias 3-3. Priešininkas sezono metu žymiai pagerėjo ir dabar pirmauja. Na, bet ir mūsų kiai paskutinėse rungtynėse pasirodė ne iš kelmo spirti ir jei gynimas pasitemps, vengrai gali susilaukti nemalonaus pokšto.

Trumpai...

Darbovietėje sužeistas Remėza jau apeleido ligoninę ir sekmadieniais matomas futbolo rungtynėse, tuo tarpu tik kaip žiūrovu.

Krepšininkai Mikulskis ir Slepety abu susilaukė dukterų.

Jurgis Birutis, atpylęs sėkmingą futbolo sezoną NY City College, grįžo geltonai žaliųjų eilėna ir pirmose rungtynėse prieš Minervos rezervinę įmūšė lemiamąjį įvartį.

Pirmoji komanda tikisi sekančiose rungtynėse turėti buvusį Brazilijos aukštosios lygos žaidiką Jose Malta, kuris anksčiau dėl ligos negalėjęs žaisti.

Gruodžio 29 latviai kviečia (Nukelta į 8 psl.)

REAL ESTATE

WORK IN MANHATTAN?

Live and Relax in Convenient (30 Min. by L. I. R. R.) Valley Stream, L. I.

Ranch type dwelling: garage; 3 bedrooms; bath; living-room dining area; kitchen with refrigerator; and electric range; club basement with built-in bar. TV, record player; laundry with washer and dryer; abundant closet space; 100-x60 landscaped lot with fruit trees; rear rustic fenced; combination storm and screens; quiet neighbors in attractive neighborhood; bus service and variety of shopping areas within walking distance. LOcust 1-1673.

CARL HOPPL'S

BANQUETS — RECEPTIONS All Social Functions. Service for 500 Persons. No Party Too Small. SUNDAY DINNER From Noon to 9 P. M., DAILY DINNER From \$2.85. Served 5 to 9 P. M.

SPECIAL RATES, PRIVATE ROOMS AVAILABLE FOR WEDDING RECEPTIONS AND BANQUETS

Valley Stream Park Inn.

Merriek Rd. opp. Park, Valley Stream, L. I. Res. Valley Stream 5.6085

Pirmoji ukrainiečių siuntimo firma SIUNCIAMI SIUNTINIAI Į VISUS PASAULIO KRASTUS

R. W. EXPORT - IMPORT CO.

New York, N. Y., 116 E. 7th St. Tel. OREGON 7-6180. Philadelphia, Pa., 825 N. Franklin St. Tel. WALnut 3-2257. Cleveland, Ohio, 720 Litarary Rd. Tel. PERSpect 1-1981. Chicago, Ill., 2130 W. Chicago Ave. Tel. ARmitage 6-8488

Siunčiami dėvėti ir nauji drabužiai, audeklai, avalynė, oda, vaistai ir kt. Įvairius daiktus galite pirkti vietoje. Tikslus ir skubus siuntinių pristatymas garantuojamas.

Muitas ir kitos išlaidos apmokamos čia.

Ištaigos atidarytos nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.

Šeštadienį nuo 9 v. iki 5 v. v.

Licence of Parcels to Rusia

REAL ESTATE

WOODSIDE ZONE 1

Nauji 2 šeimų plytiniai namai, 22 pėdų ilgio, 7 kambariai — duplex, 4 miegamieji dvi vonios. Taip pat 5 kambarių butas. Moderni virtuvė, Karšto vandens šildymas. Ypač dideli kambariai; garažas ir porčius. VA-SHA 4½%—30 metų morgičius, 2 bloki iki požeminio, 10 minučių iki 42 gt.

Associate Terrace 50th St. and 31st Ave. Atvira iki 8 val. vakaro. Vykti Northern Blvd. iki 51 St. North and 31 Ave. GG local iki 46 St. stoties 46 St. Exit

RA 6-1550 RA 8-9236

FARMS FOR SALE

BURLINGTON, N. J.

33 akrai žemės Burlington, N. J., apylinkėje, netoli Bordentown Interchange. Colonial tipo namai geram stovyje. Visi įrengimai. Centrinė padėtis. Nauja vištėdė iš "Cinder" bloku 20x30, 2 aukštų "feed house" su rūsiu. Kaina \$40,000. Tel.: AMherst 7-1946-R 11.

DISPLAY

LAKE MAHOPAC

Ideal for retreat house One of the most beautiful (all year round) home styled for luxurious living. Full panoramic view of lake. Decorator furnished, complete to meet the most exciting taste. Many antique pieces. 6 bedrooms, 3½ baths, 38' living room, dining room, breakfast room, stainless steel kitchen, maide's room with complete bath. Separate 3½ room apt. Approx. 2½ acres 165' lake front, boat house, beautifully landscaped, within easy commuting of NYC. Must sell at sacrifice. Price \$75,000. Nelson Beck, Broker, MA 8-2028 City JE 6-1776

HOTEL GREYSTONE

91 St. and Broadway, N. Y. C. Famous for excellent service with moderate prices.

We specialize in: Wedding, Communion breakfast, Showers for brides, Anniversary parties, Club & organization socials, All social functions. Telephone now: TR 3-5918 — Ask for Banquet Director

CABRINI COLLEGE

Radnor, Pennsylvania

30 minutes to Philadelphia. Catholic institution for superior culture for women, directed by the Sisters, Missionaries of the Sacred Heart. Beautiful Campus, Main line transportation to Philadelphia. For brochure write:

THE REGISTRAR, Cambrini College, Radnor, Pa.

This Xmas give a Four Way Medal Beautiful new filigree design Four Way Medal in full color on 18 chain. St. Joseph; Sed Heart; St. Christopher; Virgin Mary. Only \$2.95 ppd. Gift boxed, St. Christopher auto pin, \$1.95 or free with every order for 2 Four Way Medals. Order for Xmas, Frank's House, 418-21 St., Niagara Falls, NY.

TEA

Custom Blend Nectar Introducing Sample Offer 4 BAGS — \$1.00 "The Cup of Contentment" Rare, Coffees, Spices, Herbs New Main Coffee Mill 15 Riverside Ave., Yonkers, N. Y. — YO 5-9346

CHRISTMAS HARD CANDY

20¢ per pound bulk Candy Peppermint Canes, 2 for 5 Also 5¢ and 10¢ Sizes Stocking and TREE ORNAMENTS Empty ¼ & ½ lb. Boxes 2¢ each Wholesale Prices Fred A. Schneider, 2368 Washington Ave. Bronx, N. Y. CYpress 8-8019

PORTERS

UP TO 50 YEARS 4 P. M. TO MIDNITE 12 MIDNITE TO 8 A. M. 5 days 40 hours, All benefits, Free Lunch, Free hospitalization, Double time for holiday work within shift, start 45 weekly two increases first year L. I. CITY SAVING BANK Bridge Plaza North, L. I. City

TO PLACE, YOUR AD CANCEL CR CHANGE CALL LO 3-7291

MEN WANTED as trainees in compression molding.

Insulation Mfg. Co. 11 New York Ave. Brooklyn, N. Y.

REAL ESTATE

BELLMORE

\$24,990. Home of distinction. All brick split level. 7½ spacious rooms kitchen of your dreams, two full tile baths, stall shower, walk-in closets, two car garage, patio. Near everything. Must see to appreciate value. Walking distance to Catholic Schools and church. Located on Martin Ave., west of Bellmore Ave. Builder. Su 5-2288 or SU 1.0298.

Jeji nori ką paskelbti DARBININKE, skambink telefonu: GLENmore 2 6916

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligonišės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriušis

87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y. Virginia 7-4477

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 EDGEWOOD AVE BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija; kambariniai bei auto radių stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto

RCA Instituto, New York'e.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

EVERgreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Natūraliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai. P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

"WHAT WILL I GIVE FATHER FOR CHRISTMAS?"

Let Duffy & Quinn, Inc. help with your problem, with the appropriate "Gift Certificate." Phone or Write and if you want the certificate sent direct we send them with your message of greeting.

DUFFY & QUINN, INC.

23 East 51st St., N. Y. 22, N. Y. MUrray Hill 8-4820

Apparel for the Clergy Suits - Cassocks - Topcoats

AND FULL LINE OF ACCESSORIES Including KNOX HATS and MANHATTAN SHIRTS

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Kunigų Vienybė
New Yorko ir New Jersey provincijos susirinkimas bus gruodžio 20 d. 2 v. p. p. tėvų pranciškonų vienuolyne Brooklyne.

! Pittsburgh,
kur gruodžio 10 buvo laidojamas T. Bonaventūra Zajankauskas, OFM, iš Brooklyno buvo išvykęs T. Gidžiūnas, T. P. Giedgaudas, T. B. Ramanauskas, T. B. Bagdonas.

Balfo vėjus
oficialiai baigiasi gruodžio 15, bet aukos dar plaukia. Tikimasi, kad šių metų vėjus New Yorko ir New Jersey Balfui duos 10,000 dol. Kas dar nepaukavo, dar nevelu, — prašom paskubėti.

Mirė
Jonas Dragunaitis, gyvenęs 100—017 87 Ave., Richmond Hill, mirė gruodžio 11 d. Horace Harding ligoninėje, 64 metų, pašarvotas šalininkų laidojimo koplyčioje. Laidojamas šeštadienį iš Apreiškimo parbažnyčios Kalvarijos kapuose. Mišios 10 val. Liko duklė vienuolė Mary Andrew, dominikonė, du sūnūs — Vincas ir Andrew, viena sesuo Ona, brolis Juozas ir trys anūkai.

Andrius Rabikauskas, 70 m. gyvenęs 60—75 60 Ave. Maspeth, N. Y., pašarvotas namie, laidojamas šeštadienį iš Angelų Karalienės bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Lietuvos vičių parengimai nuolat smagūs ir patraukia daug jaunimo, iš apylinkės ir iš toliau. Numatoma svečių iš įvairių New Jersey valstybės ir Philadelphia atsilankant į Lietuvos Vyčių 41 kuopos rengiamas Kalėdų šokių, kurie įvyks Kalėdų naktį, gruodžio 25, Apreiškimo parapijos salėje. Sokiams gros Joe Thomas orkestras. Pradžią 8:30 v. v.

Išnuomojamas
5 kambarių butas 1-me aukšte su šiltu ir šaltu vandeniu.
1122 Blake Ave.
Brooklyn, N. Y.

KALĖDINIAI ATVIRUKAI

- Religiniais ir tautiniais motyvais
- Penkių skirtingų piešinių
- Skoningai paruošti dail. B. Gelvilienės

Gaunami Ateities administracijoje, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. ir pas platintojus.

Kaina: 20 atviručių 2 dol. Užsakant didesnę kiekį duodama nuolaida.

SVIESOS SAMBŪRIS, LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS IR STUDENTŲ SANTARA

maloniai kviečia visus į

TRADICINIŲ — DIDIŲIŲ — IŠKILMINGŲ

NAUJŲJŲ 1957 METŲ SUTIKIMĄ

GRAND PARADISE SALESE 320 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

su BALETO PROGRAMA, turtingom VAIŠĖM ir ŠAMPANU, grojant JOE THOMAS ORKESTRUI, su kitokiais pajavirnimais.

Čia NAUJUOSIUS METUS pakeltoje nuotaikoje sutiks visos Rytinės Amerikos lietuviškas jaunimas.

PRADŽIA 9:30 VAL. BILJETŲ KAINA: \$6.50
Studentams, perkant iš anksto per Stud. Santarą ar L. Stud. S-ą, ir unif. kariams \$3.00

Visi kviečiami vietas užsisakyti kuo anksčiausiai pas J. Kepenį, 360 Palmetto Street, Brooklyn 27, N. Y., tel. VA 1-3247. Užsakymai galioja bilietus apmokėjus. Užsakymus galima atsaukti, rengėjams gražinant pinigus, iki š. m. gruodžio 31 d. 12 val. ryto.

Sportas...

(Atkelta iš 7 psl.)

į Philadelphia lietuvių krepšinio rinktinę.

Skundų komitetas paskyrė Elizabetho pralaimėtas rungtynes peržaisti gruodžio 30 Farchers Grove NJ aikštėje. LSK dabar yra 6-je vietoje.

Gruodžio 23 Oberlygos komandos rungtynių neturi, tai ir mūsų šį sekmadienį laisvi.

Chicago ir Detroito lietuvių futbolo komandos, laimėjusios II lygos pirmenybes, užlipo į aukštąsias lygas. Apie tai plačiau kita proga.

Už LAK mirusius narius bus laikomos mišios Apreiškimo bažnyčioje gruodžio 16 d. 11 val.

Į LAK valdybą naujai išrinkti: protokolo sekretoriaus vieton Kazys Brazauskas ir biznio kontrolieriaus vieton Mykolas Slapšys. Kiti valdybos nariai liko tie patys: pirm. Lukoševičius, vicepirm. Lapsys; finansų sekr. Daukša; ižd. Gasiliūnas; knygų prižiūrėtojas Sakalauskas; direktorių tarība — Misiūnas, Narbutas, Vilpišauskas; maršalka Blažionis; sporto vadovas Bagdžiūnas. Pagyvinti sporto veiklai, buvo išrinkta komisija iš Andriulo, Kidolio, Klivečkos ir Staknio, kas tikrai sveikintina. Tikėsimės, kad ir tinklininkai su stalo tenisininkais bus prikelti iš numirusių.

Lietuvių sporto sluoksniuose svarstomas abiejų klubų susijungimas yra vertas dėmesio — vienybėje galybė!

Susizeidęs pereitą mėnesį pirmenybių rungtynėse krepšininkas Keskonis, atrodo, bus pasigendamas dar kelias savaites.

Kun. V. Paulauskas iš Thompson, Conn., lankėsi Brooklyne "Eglutės" reikalais.

Išnuomojamas
vienam asmeniui kambarys su apšildymu ir kitais patogumais. Kreiptis: Tel. MI 1-2473 nuo 5 v. v. arba rašyti: 117—08 11th Ave., Richmond Hill, L. I., N. Y.

PADEKA
Dėkojame giminėms, pažįstamiems ir visiems dalyvavusiems šermenyse mūsų mylimos dukters ir sesers Lea Paltan - Kairytės. Dėkojame už mišias, gėles ir palydėjimą į bažnyčią ir į kapines bei už pareikštą užuojautą skaudžioje nelaimėje. Dėkojame taipgi laidotuvių direktoriui Šalinskui už gražų patarnavimą ir visiems kuriuos nors būdu prisidėjusiems ar išreiškusiems suraminantį žodį.

Tėvai Juozas ir Ona Kairiai, sesuo Aldona Orman, švogeris Jonas Orman ir anūkas Jonas Orman.

R. BURAGAITĖ ir vengrė Jean Imri.

Lietuviškas drabužis madų parodoje

Lapkričio 27 New Yorko Waldorf Astoria viešbutyje Traphagen madų mokykla surengė specialią parodą, kurioje parodė nuotakų drabužius, apimant senus laikus ir dabartį, įjungiant įvairias tautas.

Lietuvišką nuotakos drabužį pademonstravo Romualda Buragaitė, kuri garsioje Traphagen madų mokykloje sėkmingai studijuoja madas, jų piešimą ir konstruavimą.

Komentatorius, palydėjęs jos pasirodymą, nupasakojo, kaip pagaminami lietuviški tautiniai drabužiai, apibūdino spalvas, papuošalus (gintarą), galvos apdarą, kuris ištekėjus pakeičiamas nuometu. Taip pat komentatorius pabrėžė,

CAMBRIDGE, MASS.

Juozas Survilas su Nenci Hill susituokė gruodžio 2 šv. Marijos bažnyčioje.

Antanas ir Teresė Pasteliai susilaukė pirmo kūdikio — sūnaus.

Kun. P. Juškaitis, pradedant verbuoti naujus narius į šv. Vardo draugiją, kvietė visus vyrus, jaunus ir senus, įrašyti į šią garbingą bažnytinę organizaciją.

40 valandų atilaidai lietuvių bažnyčioje prasidėjo gruodžio 14 ir baigsis gruodžio 16, sekmadienį, 3 val. popiet.

Pasizadėjimas neremti ir nelygti nepadorių filmų buvo padarytas bažnyčioje gruodžio 9 d. Buvo perskaitytas ir arkivyskupo laiškas, kviečiantis paremti vengrų tautą kruvinoje kovoje prieš komunizmą.

Antano Kneišio radijo programos išlaikymui parengimas praėjo su dideliu pasisekimu. Jame dalyvavo ir iš Cambridge kolonijos, paremdami jo gražias pastangas.

Kun. Juozo Petrausko motina mirė gruodžio 7.

Antanina Mažutaitienė mirė gruodžio 3. Į laidotuves buvo atskridę iš Kalifornijos jos sūnūs lakūnas Alfonsas ir Kazimieras su žmona.

Marija Šakalienė, ilgai išgulėjusi ligoninėje, grįžo namo.
Karšt. Patr.

FOR SALE

Wheelchair, practically new, \$40.00 call: Hollis 8-1144.

4 rooms, all year round, cottage on a large piece of ground, \$12,000.
Mastic Park, L. I.
Call: Hollis 8-1144

2 lots in Bay Shore, L. I.
50x100, \$1,200
Call: Hollis 8-1144

kad Lietuva yra už geležinės uždangos.

Tos mokyklos rengiamos parodos yra garsios, sutraukia daug žiūrovų. Šioje parodoje buvo demonstruojami 39 kostiumai, lietuviškajam kostiumui, įvertinant jo gražumą, buvo skirta trečioji pasirodymo vieta. Iš Babaltijo tautų tebuvo atstovaujama tik Lietuva, ir jos kostiumas, demonstruojamas Romualdos Buragaitės, sukėlė didelį susidomėjimą ir susilaukė entuziastų pljimų.

Romualda Buragaitė yra pirmoji lietuvišką šioje mokykloje ir pirmoji, kuri atkreipė instruktorių dėmesį į lietuvišką tautinį drabužį, iškėlė jo grožį, su juo supažindino New Yorko madų pasaulį.

Miss Traphagen, mokyklos savininkė ir direktorė, turi savo kolekcijoje apie 2000 kostiumų iš įvairiausių pasaulio kampų. Ji mano įsigyti ir lietuvišką kostiumą, išaustą A. Tamošaitienės.

Si mūsų laikraestyje dedama nuotrauka su komentarais bus atspausdinta Fashion Digest žurnalo sausio nr.

NEW HAVEN, CONN.

Skautės ir skautai suruošė linksmavakarį. Pavaidino, pašoko, veikė bufetas su skaniais užkandžiais ir puotojančių alučiu, griežė puikus orkestras. Gavo gražaus pelno iš kurio 50 dol. paskyrė liuanistinėi mokyklai.

Moterų Sąjunga turėjo tortų pardavimą, 20 dol. iš pelno paskyrė liuanistinei mokyklai.

Už nuosirdžias aukas skautėms ir skautams ir Moterų Sąjungai tariau nuosirdžių lietuvišką aciu. **K. Bagdonas**

D. Knystautai atšventė savo vedybinio gyvenimo auksinę sukaktį. Buvo vedė Lietuvoje 1906 m.

M. Zaremskienė, po gedulingų pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje, lapkričio 3, palaidota St. Lawrence kapinėse. Nuliūdime paliko sūnų ir dvi dukteris.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekviena sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai iduokite ar siuskite vedėjui **ANTANUI F. KNEIŽIUI** — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaška, 328 W. Broadway, ir Stasy Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORwood 7-1449; SOUTH Boston 8-4618 ar 8-1940; KIRkland 7-8555.

BOSTONO ŽINIOS

Vaikų kalėdinis parengimas
Gruodžio 16 d. 3 val. p.p. So. Boston High School salėje įvyksta šv. Petro parapijos mokyklos vaikų parengimas. Parengimo programą išpildys apie 500 vaikų ir parapijos CYO orkestras. Parengimui vadovauja seselės. Gautasis pelnas eis parapijai palaikyti.

Išrinkto valdyba
Gruodžio 2 įvykusiam Bostono vyčių 17 kuopos susirinkime išrinkta nauja kuopos valdyba: V. Skudrytė — pirm. A. Juritis vicepirm., ir Patricija Planskytė — sekretorė.

Dalyvavo šv. Valandoje
Gruodžio 9 d. Aušros Vartų parapijoje, Worcester, Mass., įvyko Naujosios Anglijos Vyčių šv. Valanda. Iš Bostono į šias pamaldas buvo nuvykę kun. A. Kontautas, kun. J. Zuromskis ir apie 20 Vyčių.

Išventintas dijakonu
Gruodžio 8 dijakono šventimui priėmė Antanas Bendzevičius. Kunigystės šventimus jis priims vasario 2, o vasario 10 aukos primicijas šv. Petro parapijos bažnyčioje.

Federacijos susirinkimas
Liet. Kat. Federacijos Bostono skyriaus susirinkimas šaukiamas gruodžio 14 d. 8:30 val. vak. šv. Petro parapijos salėje po bažnyčią.

Vedė
Gruodžio 2 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė Vilimantas Vaitas - Vaitkevičius su Virginija Simanavičiute. Kadangi Vilimantas tarnauja Amerikos laivyne, tad abu jaunavedžiai išvyko Kalifornijon.

Pakrikštyta
Lapkričio 24 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikštytas Roger Kaplinger ir Joanos Grigaitės - Kaplinger sūnus Roger ir Karolio vardais. Tėvai gyvena 181 D. St., So. Boston, Mass.

Mirusieji
Po gedulingų pamaldų šv. Petro parapijos bažnyčioje palaidoti:
Juozas Naujokas (lapkričio 30) 67 m. amžiaus. Velionis gyveno 74 Gates St. So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną ir tris sūnus. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.
Pranas Raustis (gruodžio 3) 72 m. amžiaus. Velionis gyveno 50 Crescent Ave. Dorchester, Mass. Nuliūdime paliko žmoną ir dvi dukteris. Palaidotas šv. Mykolo kapinėse.

Marcelė Komečienė (gruodžio 3) 71 m. amžiaus. Velionė gyveno 250 E. 8-th St. So. Boston. Nuliūdime paliko dukterį ir sūnų. Palaidota šv. Kryžiaus kapinėse, Malden, Mass.

Steigiama nauja organizacija
Sekant arkivyskupo Richard J. Cushing parėdymais šv. Petro parapijoje steigama nauja jaunimo organizacija Chi Rho. Ši organizacija apims jaunimą tarp 18—26 m. amžiaus. Pirmas steigiamas susirinkimas šaukiamas gruodžio 13 d. 8 v. v. šv. Petro parapijos salėje po bažnyčią.

Auka parapijai
James ir Soprie Strigūnai parapijos istorijos fondan paaukojo 50 dol.

BOSTON, M8SS.

BARASEVICIUS ir SČNUS FUNERAL HOME
251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir 1 kitus miestus.
Reikalė šaukite: Tel. TR 6-6434

Nervin

Alexander's Nervinė veikia nuo viso kūno nervų netvarkin gumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikirtimo, isterijos ir bėmigių, išgąščio ir karščiavimų, žirdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spiegių ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

NEW YORK

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake- Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC